

Indicadors estratègics

3 Indicadors de seguiment del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona any 2009

Direcció:
Manuel Artís Ortuño
Jordi Suriñach Caralt

Equip investigador:
José Ramón García Sanchis
Esther Vayá Valcarce

Pla Estratègic
Metropolità
de Barcelona

Presentació	3
Indicador A.1. Dotació de capital humà clau per al desenvolupament econòmic	17
Indicador A.2. Formació continuada d'excel·lència	18
Indicador A.3. Atracció d'estudiants de doctorat estrangers.....	19
Indicador A.4. Mobilitat dels estudiants universitaris.....	20
Indicador A.5. Fracàs escolar.....	21
Indicador A.6. Estudiants en cicles formatius per famílies professionals	22
Indicador A.7. Contractació per nivell formatiu	23
Indicador B.1. Dinàmica de creació d'empreses en sectors d'alt coneixement	24
Indicador B.2. Distribució sectorial de les empreses creades i destruïdes	25
Indicador B.3. Ocupats en sectors d'alt coneixement respecte del total d'ocupats.....	26
Indicador B.4. Especialització relativa de l'AMB en sectors estratègics.....	27
Indicador B.5. Equipament i ús de les tecnologies de la informació i comunicació.....	28
Indicador C.1. Ús del transport públic	29
Indicador C.2. Dotació relativa d'infraestructures ferroviàries.....	30
Indicador C.3. Grau de connectivitat del territori	31
Indicador C.4. Accessibilitat externa: mobilitat de passatgers.....	32
Indicador C.5. Accessibilitat externa: mobilitat de mercaderies.....	33
Indicador D.1. Mobilitat de mercaderies i creixement econòmic	34
Indicador D.2. Índex de conscienciació de recollida selectiva d'escombraries	35
Indicador D.3. Índex de qualitat de l'aire.....	36
Indicador D.4. Qualitat del servei de subministrament elèctric	37
Indicador D.5. Consum d'aigua per habitant	38
Indicador E.1. Dotació de serveis personals de dependència.....	39
Indicador E.2. Grau de cobertura per a persones amb discapacitats	40
Indicador E.3. Habitatges de protecció oficial	41
Indicador E.4. Qualitat de l'ocupació.....	42
Marc econòmic. Indicador F.1. Taxa de creixement del VAB no agrari	43
Marc econòmic. Indicador F.2. Taxa de creixement del VAB no agrari per habitant	43
Marc econòmic. Indicador F.3. Taxa de creixement de la productivitat laboral.....	44
Marc econòmic. Indicador F.4. Desviacions del PIB per habitant respecte de la mitjana UE15	44
Marc econòmic. Indicador F.5. Taxa d'atur respecte de la UE15.....	45
Annex: European Cities Monitor, 2009	46

Presentació

El document que ara es presenta, **Indicadors de seguiment del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona 2009**, és el tercer de la sèrie Indicadors estratègics, per mitjà de la qual s'espera poder mesurar de manera objectiva els avenços en la implantació de les estratègies acordades i els seus efectes sobre el territori metropolità. Respecte al segon número, s'han actualitzat la majoria d'indicadors i s'han incorporat dades de l'any 2007 (o, fins i tot, del 2008), sempre que la disponibilitat d'informació estadística ho ha permès. Alhora, i en línia amb els suggeriments fets per la Comissió Delegada del Pla, s'han incorporat nous indicadors que donen una visió més àmplia de l'objectiu pretès.

S'han definit un total de vint-i-sis indicadors –que es presenten agrupats en cinc blocs–, que abasten els objectius globals dels tres vectors del Pla, més cinc indicadors addicionals relatius al marc econòmic de referència, agrupats en un altre bloc. Els blocs són els següents:

- A. Bloc estratègic de coneixement
- B. Bloc estratègic d'innovació i creativitat
- C. Bloc estratègic territorial i de mobilitat
- D. Bloc estratègic de sostenibilitat
- E. Bloc estratègic de qualitat de vida i cohesió social

- F. Bloc d'indicadors relatius al marc econòmic

Els continguts dels blocs són els següents:

A. BLOC DE CONEIXEMENT

- A.1. Dotació de capital humà clau per al desenvolupament econòmic
- A.2. Formació continuada d'excel·lència
- A.3. Atracció d'estudiants de doctorat estrangers
- A.4. Mobilitat dels estudiants universitaris
- A.5. Fracàs escolar
- A.6. Estudiants en cicles formatius per famílies professionals
- A.7. Contractació per nivell formatiu

B. BLOC D'INNOVACIÓ I CREATIVITAT

- B.1. Dinàmica de creació d'empreses en sectors d'alt coneixement
- B.2. Distribució sectorial de les empreses creades i destruïdes
- B.3. Ocupats en sectors d'alt coneixement respecte del total d'ocupats
- B.4. Especialització relativa de l'AMB en sectors estratègics
- B.5. Equipament i ús de les tecnologies de la informació i comunicació

C. BLOC ESTRATÈGIC TERRITORIAL I DE MOBILITAT

- C.1. Ús del transport públic
- C.2. Dotació relativa d'infraestructures ferroviàries
- C.3. Grau de connectivitat del territori
- C.4. Accessibilitat externa: mobilitat de passatgers
- C.5. Accessibilitat externa: mobilitat de mercaderies

D. BLOC ESTRATÈGIC DE SOSTENIBILITAT

- D.1. Mobilitat de mercaderies i creixement econòmic
- D.2. Índex de conscienciació de recollida selectiva d'escombraries
- D.3. Índex de qualitat de l'aire
- D.4. Qualitat del servei de subministrament elèctric
- D.5. Consum d'aigua per habitant

E. BLOC ESTRATÈGIC DE QUALITAT DE VIDA I COHESIÓ SOCIAL

- E.1. Dotació de serveis personals de dependència
- E.2. Grau de cobertura de persones amb discapacitats
- E.3. Habitatges de protecció oficial
- E.4. Qualitat de l'ocupació

F. BLOC D'INDICADORS RELATIUS AL MARC ECONÒMIC

- F.1. Taxa de creixement del valor afegit brut no agrari
- F.2. Taxa de creixement del valor afegit brut no agrari per habitant
- F.3. Taxa de creixement de la productivitat laboral
- F.4. Desviacions del producte interior brut per habitant respecte de la mitjana UE15
- F.5. Taxa d'atur respecte de la UE15

A continuació, el **Quadre 1** recull una valoració de quina ha estat l'evolució temporal al llarg del darrer any dels indicadors esmentats.

L'Esquema 1 ens mostra la bateria d'indicadors seleccionats i els relaciona amb alguns dels objectius definits pel Pla Estratègic Metropolità de Barcelona.

Posteriorment, es presenten formalment les fitxes dels **trenta-un indicadors**, amb la seva definició, l'objectiu que volen aconseguir, la font emprada i la seva tendència. A més, cada fitxa inclou un semàfor vermell, taronja o verd que intenta valorar, en la majoria dels casos, la tendència seguida per l'indicador al llarg del període analitzat. En aquest sentit, la raó que justifica la valoració, en certs indicadors, de la seva evolució i no del seu nivell és que, en aquests casos, no s'ha pogut definir un valor òptim al qual l'AMB s'hagués d'apropar. Alhora, tampoc s'ha pogut fer una valoració basada en una visió comparada dels resultats de l'AMB amb altres entorns de referència, com per exemple, la Unió Europea, atès que en molts casos no s'ha pogut obtenir el mateix indicador en l'àmbit europeu.

Finalment, s'inclou un annex que mostra els resultats del darrer informe de l'European Cities Monitor per a Barcelona i per a una selecció de ciutats europees. Aquest informe, elaborat per Cushman & Wakefield, presenta els resultats d'una enquesta realitzada a directius de 507 empreses europees sobre diferents aspectes de les ciutats que poden influir en la seva decisió de localització. A l'annex es mostra la posició que ocupa Barcelona en un rànquing total de trenta-tres ciutats europees i s'hi incorpora informació addicional relativa a les ciutats següents: Amsterdam, Dublín, Londres, Madrid, Manchester, Milan, Munic i París.

Quadre 1.A. Valoració de la tendència* dels indicadors de seguiment 2000-2008**. BLOC DE CONEIXEMENT

Indicador	Semàfor 2005	Semàfor 2007	Semàfor 2009	Observacions	Pàg.
A.1. Dotació de capital humà clau per al desenvolupament econòmic				Des del curs 1999-2000 fins al curs 2005-2006 s'observa, a la província de Barcelona, una tendència decreixent contínua del pes dels nous titulats d'estudis superiors en estudis definits com a estratègics. El curs 2006-2007 es produeix però un tímid increment de l'indicador.	17
A.2. Formació continuada d'excel·lència				Des del curs 2003-2004 i fins al curs 2005-2006, s'adverteix un decreixement discret en el nombre d'estudiants de cursos de postgrau, màsters, doctorat i cursos d'especialització per cada 100 habitants entre 22 i 45 anys residents a la província de Barcelona. Aquesta tendència però s'inverteix els dos cursos 2006-2007 i 2007-2008, en els quals es registra un petit increment de l'indicador.	18
A.3. Atracció d'estudiants de doctorat estrangers				Entre els cursos 2002-2003 i 2006-2007, s'observa un increment del pes dels estudiants de doctorat estrangers respecte del total d'estudiants de doctorat. Ara bé, el curs 2007-2008 disminueix lleugerament aquest percentatge. Alhora, menys del 20% dels estudiants estrangers provenen del nord d'Europa, d'Amèrica del Nord o d'Àsia.	19
A.4. Mobilitat dels estudiants universitaris				Entre els cursos 2004-2005 i 2006-2007 el nombre d'estudiants universitaris visitants va anar disminuint de manera contínua a les universitats de la província de Barcelona. El curs 2007-2008 però s'inverteix aquesta tendència.	20

*En la majoria dels casos, es valora únicament la tendència seguida per l'indicador al llarg del període analitzat, i no el valor de l'indicador en si mateix. El signe més (menys), juntament amb el semàfor taronja, indica una certa tendència de l'indicador a millorar (empitjorar) amb el pas del temps.

**Aquest període és general i varia d'acord amb la disponibilitat de dades de cada indicador. Nota: ¹Indicador nou de l'informe 2007.

Quadre 1.A. (Continuació) Valoració de la tendència* dels indicadors de seguiment 2000-2008**. BLOC DE CONEIXEMENT

Indicador	Semàfor 2005	Semàfor 2007	Semàfor 2009	Observacions	Pàg.
A.5. Fracàs escolar ¹	-			El nombre d'estudiants de 4t d'ESO que no obtenen el graduat en educació secundària a la província de Barcelona va anar disminuint entre els cursos 1999-2000 i 2006-2007. Malgrat això, el darrer any encara el 20,2% dels estudiants avaluats no van obtenir el graduat.	21
A.6. Estudiants en cicles formatius per famílies professionals	-	-	-	El curs 2007-2008 les famílies professionals que concentren un major nombre d'alumnes de CFGM a la província de Barcelona són, per ordre d'importància: administració, sanitat, electricitat i electrotècnia, informàtica i manteniment de vehicles d'autopropulsió. En el cas dels CFGS són: serveis socioculturals, administració, sanitat, informàtica i electricitat i electrotècnia.	22
A.7. Contractació per nivell formatiu ²				El 2008, el 61,7% del contractes indefinits fets a l'AMB es van fer a treballadors amb un nivell formatiu equivalent a la categoria d'educació general, un 17,9% a treballadors amb estudis universitaris, un 13,1% a treballadors amb estudis de formació professional i, per acabar, un 7,3% a treballadors sense estudis. Entre els anys 2003 i 2007 va disminuir el pes dels contractes a treballadors amb educació general i va augmentar el pes dels contractes signats per treballadors amb estudis superiors i, molt especialment, per treballadors sense estudis.	23

*En la majoria dels casos, es valora únicament la tendència seguida per l'indicador al llarg del període analitzat, i no el valor de l'indicador en si mateix. El signe més (menys), juntament amb el semàfor taronja, indica una certa tendència de l'indicador a millorar (empitjorar) amb el pas del temps.

**Aquest període és general i varia d'acord amb la disponibilitat de dades de cada indicador.

Nota: ² Indicador nou de l'informe 2009.

Quadre 1.B. Valoració de la tendència* dels indicadors de seguiment 2000-2008**. BLOC D'INNOVACIÓ I CREATIVITAT

Indicador	Semàfor 2005	Semàfor 2007	Semàfor 2009	Observacions	Pàg.
B.1. Dinàmica de creació d'empreses en sectors d'alt coneixement				Entre els anys 2000 i 2007, el pes relatiu de les empreses en sectors d'alt coneixement respecte del total d'empreses actives es va anar incrementant de manera contínua a la província de Barcelona, i va passar d'un 32,8% a un 41%. El 2008, però, aquest pes disminueix fins al 40%. Aquest decreixement ha estat fruit d'una disminució en el nombre d'empreses en sectors d'alt coneixement (respecte de l'augment enregistrat en el nombre total d'empreses).	24
B.2. Distribució sectorial de les empreses creades i destruïdes			-	Entre els anys 2006 i 2008, es va produir una davallada molt important del nombre d'empreses en els sectors de la construcció i d'activitats immobiliàries per compte d'altri (sectors que havien estat el motor del creixement anys anteriors). Alhora, va disminuir el nombre d'empreses en els sectors tèxtil i de comerç al detall. En canvi, els increments més grans del nombre d'empreses es van donar als sectors de lloguer de béns immobiliaris per compte propi, d'activitats empresarials diverses i d'activitats sanitàries i de serveis socials.	25
B.3. Ocupats en sectors d'alt coneixement respecte del total d'ocupats				Entre els anys 2005 i 2008, el pes dels ocupats en sectors d'alt coneixement respecte del total d'ocupats de l'AMB va augmentar de manera contínua, i va passar d'un 40% a un 43,8%. Aquest percentatge és superior al registrat a la UE27 (39,7% l'any 2007 respecte del 43,1% de l'AMB).	26
B.4. Especialització relativa de l'AMB en sectors estratègics ¹	-			L'AMB està comparativament més especialitzada que Catalunya en sectors TIC i d'alt coneixement i menys especialitzada en sectors altament exposats a la competència internacional. El pes dels sectors TIC i dels sectors d'alt coneixement va augmentar a l'AMB entre els anys 2006 i 2008.	27
B.5. Equipament i ús de les tecnologies de la informació i comunicació				El 2008, l'àmbit territorial metropolitana presenta un percentatge de llars amb ordinador, connexió a Internet i banda ampla superior a l'observat l'any 2004 i superior al de Catalunya. El percentatge de connexió amb banda ampla és també superior al de la UE15.	28

*En la majoria dels casos, es valora únicament la tendència seguida per l'indicador al llarg del període analitzat, i no el valor de l'indicador en si mateix. El signe més (menys), juntament amb el semàfor taronja, indica una certa tendència de l'indicador a millorar (empitjorar) amb el pas del temps.

**Aquest període és general i varia d'acord amb la disponibilitat de dades de cada indicador. Nota: ¹Indicador nou de l'informe 2007.

Quadre 1.C. Valoració de la tendència* dels indicadors de seguiment 2000-2008**. BLOC ESTRATÈGIC TERRITORIAL I DE MOBILITAT

Indicador	Semàfor 2005	Semàfor 2007	Semàfor - 2009	Observacions	Pàg.
C.1. Ús del transport públic				El 2008 únicament el 36,2% del total de desplaçaments fets a la RMB es van fer en transport públic. Tot i que aquest percentatge és superior a l'observat l'any 2007 (33,5%), és inferior a l'enregistrat els anys 2005 o 2003 (37,3% i 37,8%, respectivament).	29
C.2. Dotació relativa d'infraestructures ferroviàries ¹	-			Entre els anys 2001 i 2008 la població de la RMB va créixer comparativament més del que ho va fer la longitud (km) de xarxa ferroviària (12,3% i 8,5%, respectivament). Per això, la ràtio/km de xarxa ferroviària per 1.000 habitants va disminuir lleugerament. De la mateixa manera, la utilització de la xarxa ferroviària (mesurada en termes de viatges realitzats pels seus usuaris) a la RMB va créixer en major mesura del que ho va fer la dotació de km de xarxa ferroviària.	30
C.3. Grau de connectivitat del territori				Entre els anys 1998 i 2007 s'observa a l'AMB una tendència creixent continuada en la proporció de viatges en transport públic que es fan amb origen o destinació a municipis diferents de Barcelona, fet que demostra l'augment en el grau de connectivitat del territori.	31
C.4. Accessibilitat externa: mobilitat de passatgers				Entre els anys 2001 i 2007, creix el nombre de passatgers al port i a l'aeroport de Barcelona. Si bé l'any 2008 el nombre de passatgers al port segueix augmentant, no passa el mateix en el cas de l'aeroport de Barcelona, en què disminueixen tant el nombre de passatgers en vols domèstics com en vols a la Unió Europea.	32
C.5. Accessibilitat externa: mobilitat de mercaderies				Entre els anys 2001 i 2008 augmenten de manera contínua les tones de mercaderia transportada tant al port com a l'aeroport de Barcelona (amb una acceleració del creixement anual els darrers anys). El moviment de contenidors al port disminueix però l'any 2008.	33

*En la majoria dels casos, es valora únicament la tendència seguida per l'indicador al llarg del període analitzat, i no el valor de l'indicador en si mateix. El signe més (menys), juntament amb el semàfor taronja, indica una certa tendència de l'indicador a millorar (empitjorar) amb el pas del temps.

**Aquest període és general i varia d'acord amb la disponibilitat de dades de cada indicador. Nota: ¹Indicador nou de l'informe 2007.

Quadre 1. D. Valoració de la tendència* dels indicadors de seguiment 2000-2008**. BLOC DE SOSTENIBILITAT

Indicador	Semàfor 2005	Semàfor 2007	Semàfor 2009	Observacions	Pàg.
D.1. Mobilitat de mercaderies i creixement econòmic				Entre els anys 1999 i 2007, les tones de mercaderies transportades per carretera augmenten comparativament més que el VAB a Catalunya. De manera similar, en aquest període el nombre de vehicles pesants per carretera augmenta més que el VAB a l'AMB.	34
D.2. Índex de conscienciació de recollida selectiva d'escombreries				Des de 1999 i fins al 2007 s'incrementa a l'AMB el percentatge de brossa recollida selectivament respecte del total de brossa (amb una petita reducció l'any 2008). Tot i així, l'any 2008, encara el 66% de les escombreries generades no van ser recollides de manera selectiva. El 2008 es va generar 1,42 kg de brossa per habitant i dia a l'AMB (1,43 a la UE27), respecte dels 1,34 kg de l'any 2000.	35
D.3. Índex de qualitat de l'aire				El 2008, la qualitat de l'aire a l'AMB va millorar en comparació dels tres anys anteriors. Malgrat això, és pitjor a la que es va observar l'any 2004. Alhora, des del 2004, el percentatge de dies amb una qualitat de l'aire excel·lent disminueix de manera contínua.	36
D.4. Qualitat del servei de subministrament elèctric ¹	-			A l'AMB, les interrupcions en el subministrament de la xarxa elèctrica van disminuir de manera continuada al llarg del període 2004-2008 (especialment l'any 2008). La província de Barcelona, l'any 2008, és la quarta província amb menor nombre d'interrupcions en el subministrament elèctric.	37
D.5. Consum d'aigua per habitant ²	-	-		El consum d'aigua per habitant a l'AMB ha disminuït des de l'any 2001; l'any 2008 assoleix un valor de 110 litres per habitant i dia. Alhora, ha augmentat tant la reutilització d'aigua dins l'AMB com el consum d'aigua del nivell freàtic. Des del 2002 s'observa una millora progressiva en l'evolució del rendiment de l'aigua a l'AMB.	38

*En la majoria dels casos, es valora únicament la tendència seguida per l'indicador al llarg del període analitzat, i no el valor de l'indicador en si mateix. El signe més (menys), juntament amb el semàfor taronja, indica una certa tendència de l'indicador a millorar (empitjorar) amb el pas del temps.

**Aquest període és general i varia d'acord amb la disponibilitat de dades de cada indicador.

Nota: ¹Indicador nou de l'informe 2007. Nota: ²Indicador nou de l'informe 2009.

Quadre 1.E. Valoració de la tendència* dels indicadors de seguiment 2000-2008**. BLOC DE QUALITAT DE VIDA I COHESIÓ SOCIAL

Indicador	Semàfor 2005	Semàfor 2007	Semàfor 2009	Observacions	Pàg.
E.1. Dotació de serveis personals de dependència				Entre els anys 2001 i 2006, la dotació relativa de places en llars i escoles infantils baixa de manera contínua a l'AMB. El 2007 però es registra una pujada de l'indicador, que passa de 649 places en llars i escoles infantils per cada 1.000 habitants menors de 6 anys l'any 2006 a 669 el 2007. D'altra banda, la dotació relativa de places en residències per a gent gran va mantenir una tendència creixent entre els anys 2001 i 2007 (si bé el 2007 s'observa un alentiment en el seu creixement), i l'any 2007 arriba a les 47 places en residències per a gent gran i centres de dia per cada 1.000 habitants majors de 69 anys.	39
E.2. Grau de cobertura de persones amb discapacitats				Entre els anys 2005 i 2008 la dotació relativa de places en centres d'atenció especial per a persones amb disminució va créixer de manera contínua a l'AMB (trencant la tendència decreixent observada entre els anys 2002 i 2005), i va arribar a les 13 places en centres d'atenció especial, llars i centres per a persones amb discapacitat per cada 1.000 persones amb discapacitats l'any 2008. Cal esmentar, però, que només el 20% són de titularitat pública.	40
E.3. Habitatges de protecció oficial ¹	-			Entre els anys 2004 i 2008 el percentatge d'habitatges iniciats de protecció oficial sobre el total d'habitatges iniciats es va incrementar a l'AMB i va assolir valors superiors als de la província de Barcelona i Catalunya. Malgrat l'augment de l'indicador, el 2008 es produeix una davallada en el nombre d'habitatges iniciats de protecció oficial (inferior però a la del nombre total d'habitatges iniciats).	41

*En la majoria dels casos, es valora únicament la tendència seguida per l'indicador al llarg del període analitzat, i no el valor de l'indicador en si mateix. El signe més (menys), juntament amb el semàfor taronja, indica una certa tendència de l'indicador a millorar (empitjorar) amb el pas del temps.

**Aquest període és general i varia d'acord amb la disponibilitat de dades de cada indicador.

Nota: ¹Indicador nou de l'informe 2007.

Quadre 1.E. (Continuació) Valoració de la tendència* dels indicadors de seguiment 2000-2008**. BLOC DE QUALITAT DE VIDA I COHESIÓ SOCIAL

Indicador	Semàfor 2005	Semàfor 2007	Semàfor 2009	Observacions	Pàg.
E.4. Qualitat de l'ocupació ¹	-	-		<p>L'índex de sinistralitat mostra a la província de Barcelona una tendència clarament decreixent entre els anys 2000 i 2008. Malgrat això, la sinistralitat és superior a la de la UE15.</p> <p>Si bé entre els anys 2005 i 2007 la temporalitat en la contractació a l'AMB es redueix, aquesta es torna a incrementar lleugerament el 2008. D'aquesta manera, el 2008 el 83,1% del total de contractes signats són temporals (82,8% el 2007 i 86,9% el 2005).</p> <p>El pes que representen els aturats sense ocupació anterior respecte del total d'aturats ha anat disminuint els darrers anys a l'AMB. Així, mentre que el 2004 aquest col·lectiu representava el 9,4% del total d'aturats registrats, aquesta xifra és del 4,6% el 2008.</p>	42

*En la majoria dels casos, es valora únicament la tendència seguida per l'indicador al llarg del període analitzat, i no el valor de l'indicador en si mateix. El signe més (menys), juntament amb el semàfor taronja, indica una certa tendència de l'indicador a millorar (empitjorar) amb el pas del temps.

**Aquest període és general i varia d'acord amb la disponibilitat de dades de cada indicador.

Nota: ¹Indicador nou de l'informe 2009.

Quadre 1.F. Valoració de la tendència* dels indicadors de seguiment 2000-2008**, MARC ECONÒMIC

Indicador	Semàfor 2005	Semàfor 2007	Semàfor 2009	Observacions	Pàg.
F.1. Taxa de creixement del VAB				Des de l'any 2005 hi ha hagut un alentiment en el creixement anual del VAB a la RMB; ha passat del 3,3%, l'any 2006, al 3,0%, l'any 2007, i finalment al 0,5%, l'any 2008.	43
F.2. Taxa de creixement del VAB per habitant				Entre els anys 2004 i 2007 el VAB per habitant va créixer anualment a la RMB (2,7%, el 2007). Malgrat això, la crisi econòmica ha provocat un decreixement de l'indicador del 0,94%.	43
F.3. Taxa de creixement de la productivitat laboral ¹	-		 -	Des de l'any 2004 la productivitat laboral a la RMB ha enregistrat un creixement anual positiu. De fet, l'any 2008 es produeix el creixement més elevat de la productivitat dels darrers vuit anys i arriba a un 4,9%. Aquest creixement de l'any 2008 no s'ha degut a una acceleració en el creixement del VAB, sinó a una forta disminució en el nombre total d'afiliats.	44
F.4. Desviacions del PIB per habitant respecte de la mitjana UE15				Des de 1999 i fins al 2006 (darrer any disponible i previ al començament de la crisi econòmica), el PIB per habitant de la província de Barcelona és superior a la mitjana de la UE15, i augmenta a més l'escletxa de separació entre ambdós territoris.	44
F.5. Taxa d'atur respecte de la UE15				La taxa d'atur a la província de Barcelona mostra una tendència decreixent des del 2002, i l'any 2007 arriba a un mínim del 6,6%. La crisi econòmica del 2008 però ha portat a un increment molt notable de la taxa d'atur, que ha augmentat a la província de Barcelona fins a un 8,7%, el 2008, i fins al 16%, el tercer trimestre del 2009 (valors molt superiors als de la UE15).	45

*En la majoria dels casos, es valora únicament la tendència seguida per l'indicador al llarg del període analitzat, i no el valor de l'indicador en si mateix. El signe més (menys), juntament amb el semàfor taronja, indica una certa tendència de l'indicador a millorar (empitjorar) amb el pas del temps.

**Aquest període és general i varia d'acord amb la disponibilitat de dades de cada indicador.

Nota: ¹Indicador nou de l'informe 2007.

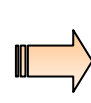
Síntesi de la valoració de la tendència* dels indicadors de seguiment 2000-2008**

B.3. Ocupats en sectors d'alt coneixement respecte del total d'ocupats
B.5. Equipament i ús de les tecnologies de la informació i comunicació
C.3. Grau de connectivitat del territori
C.4. Accessibilitat externa: mobilitat de passatgers
C.5. Accessibilitat externa: mobilitat de mercaderies
D.4. Qualitat del servei de subministrament elèctric
D.5. Consum d'aigua per habitant
F.4. Desviacions del PIB per habitant respecte de la mitjana UE15

A.2. Formació continuada d'excel·lència
A.3. Atracció d'estudiants de doctorat estrangers
A.4. Mobilitat dels estudiants universitaris
B.4. Especialització relativa de l'AMB en sectors estratègics
E.1. Dotació de serveis personals de dependència
E.2. Grau de cobertura de persones amb discapacitats
E.3. Habitatges de protecció oficial
E.4. Qualitat de l'ocupació

A.1. Dotació de capital humà clau per al desenvolupament econòmic
A.4. Mobilitat dels estudiants universitaris
A.7. Contractació per nivell formatiu
B.1. Dinàmica de creació d'empreses en sectors estratègics
C.1. Ús del transport públic
D.2. Índex de conscienciació de recollida selectiva d'escombraries
D.3. Índex de qualitat de l'aire
F.3. Taxa de creixement anual de la productivitat laboral

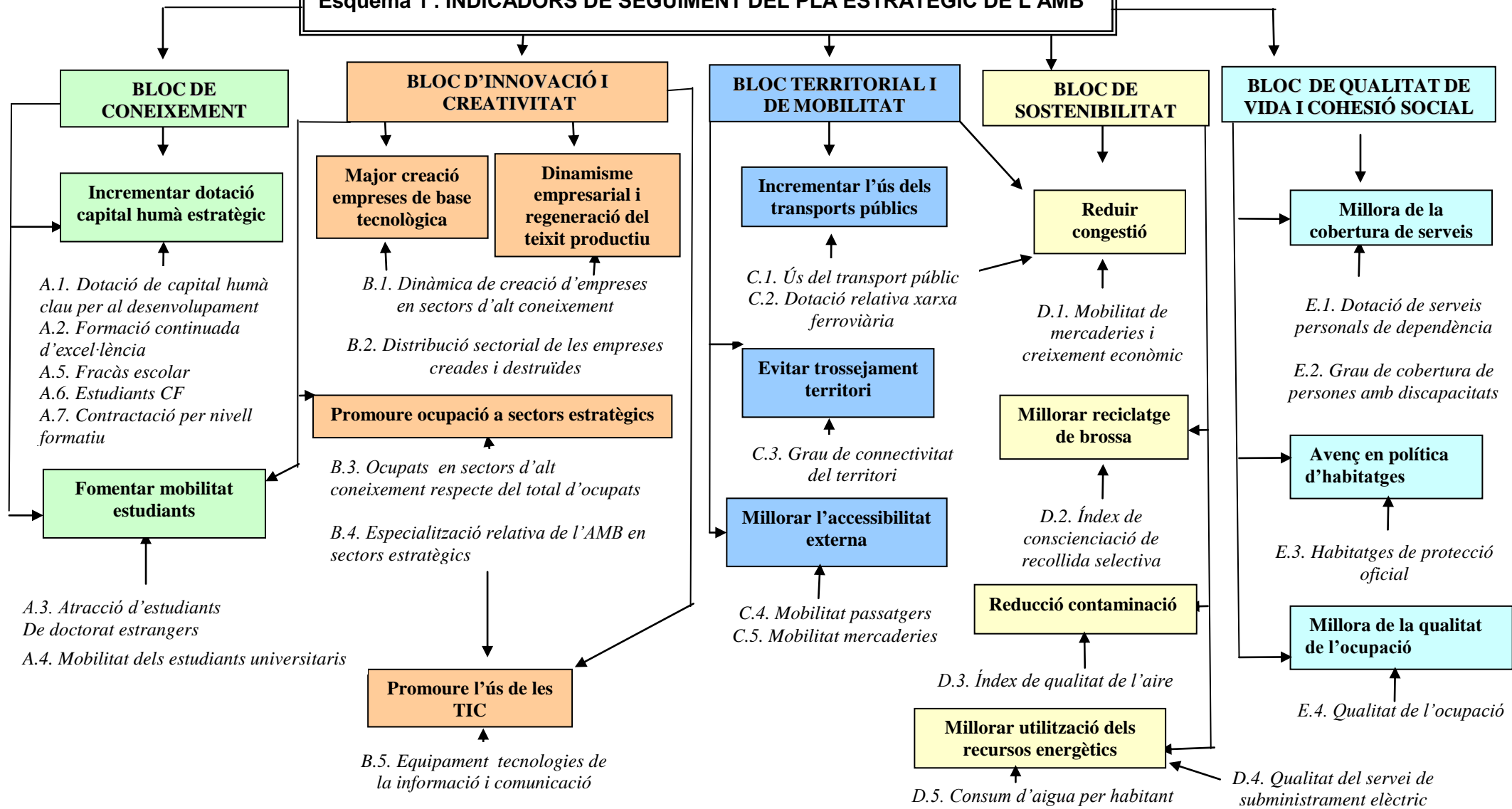

A.5. Fracàs escolar
C.2. Dotació relativa d'infraestructures ferroviàries
D.1. Mobilitat de mercaderies i creixement econòmic
F.1. Taxa de creixement anual del VAB no agrari
F.2. Taxa de creixement anual del VAB no agrari per habitant

*En la majoria dels casos, es valora únicament la tendència seguida per l'indicador al llarg del període analitzat, i no el valor de l'indicador en si mateix. El signe més (menys), juntament amb el semàfor taronja, indica una certa tendència de l'indicador a millorar (empitjorar) amb el pas del temps.

**Aquest període és general i varia d'acord amb la disponibilitat de dades de cada indicador.

Esquema 1*. INDICADORS DE SEGUIMENT DEL PLA ESTRATÈGIC DE L'AMB

*Nota: Els quadres en color mostren diversos objectius generals estratègics relacionats amb els cinc blocs, mentre que els indicadors escollits per al seguiment del Pla hi apareixen en cursiva.

FITXES INDICADORS

Indicador A.1. Dotació de capital humà clau per al desenvolupament econòmic

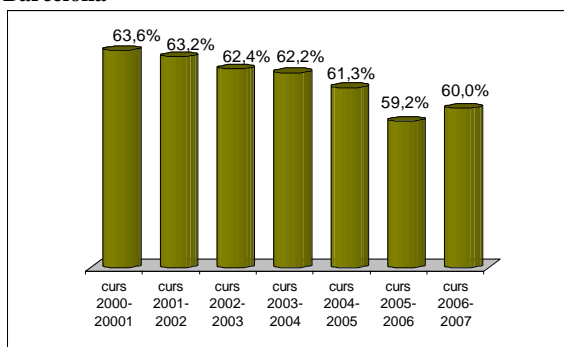
(Nous graduats en CFGS + Nous diplomats/titulats universitaris) en estudis estratègics

(Nous graduats en CFGS + Nous diplomats/titulats universitaris) totals

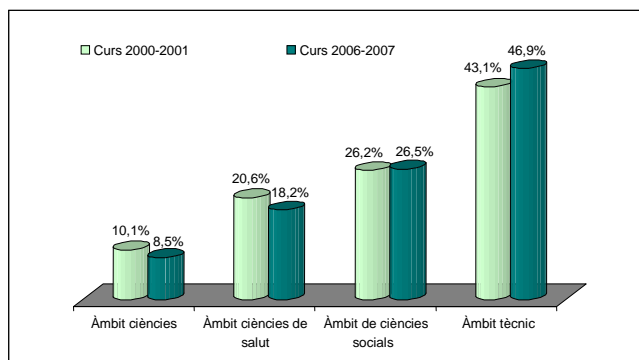
L'objectiu és analitzar el grau d'especialització dels nous titulats en estudis superiors (cicles formatius de grau superior, CFGS, i estudis universitaris) en àrees de coneixement considerades com a estratègiques¹ per al desenvolupament econòmic d'un territori.

- El **60% dels nous titulats** superiors van obtenir el curs 2006-2007 el seu títol en algun dels **estudis** considerats com a **estratègics**. Comparant aquesta xifra amb la de cursos anteriors, s'observa una **tendència descendent, lleugera però continuada, en l'indicador al llarg del temps**. Ara bé, aquesta tendència global amaga un comportament diferenciat entre els titulats en CFGS i els universitaris. Així, mentre que el pes dels estudis estratègics s'ha incrementat en el cas dels CFGS, ha succeït el contrari en el cas dels titulats universitaris.
- El **pes dels estudis estratègics és relativament superior en el cas dels CFGS que en el cas dels estudis universitaris (65,2% i 58%, respectivament)**.
- Comparant els resultats dels cursos 2000-2001 i 2006-2007, s'observa que el nombre de titulats universitaris en estudis estratègics ha disminuït un 10% (respecte de la davallada de l'1,4% del nombre total de titulats universitaris). En canvi, el nombre de titulats en CFGS en estudis estratègics s'ha incrementat un 17,4% (respecte de l'augment del 14,5% del nombre total de titulats en CFGS).
- El curs 2006-2007, el 46,9% del titulats en estudis estratègics pertanyien a l'àmbit tècnic, el 26,5% a l'àmbit de ciències socials, el 18,2% a l'àmbit de ciències de la salut i el 8,5% a l'àmbit de ciències. En comparació del curs 2000-2001, s'observa un augment del pes dels titulats a l'àmbit tècnic i una disminució del pes dels àmbits de ciències i de ciències de la salut.

Nous titulats (CFGS + universitaris) en estudis estratègics respecte de nous titulats totals. Província de Barcelona

Distribució de nous titulats (CFGS + universitaris) en estudis estratègics segons àmbit d'estudis. Província de Barcelona

Nous titulats en estudis estratègics respecte del total de nous titulats. Província de Barcelona

	Curs 2000-2001	Curs 2006-2007
Nous titulats en CFGS en estudis estratègics	5.244	6.156
% titulats en CFGS estratègics respecte del total	63,5%	65,2%
Nous titulats universitaris en estudis estratègics	16.277	14.647
% titulats universitaris estratègics respecte del total	63,6%	58,0%
Nous titulats totals en estudis estratègics	21.521	20.803
% titulats estratègics respecte del total	63,6%	60,0%

¹ Dades extretes del Dep. d'Educació i del DIUE. Vegeu *Indicadors de seguiment del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona 2007*. Nota metodològica per a una definició dels estudis considerats com a estratègics.

Indicador A.2. Formació continuada d'excel·lència

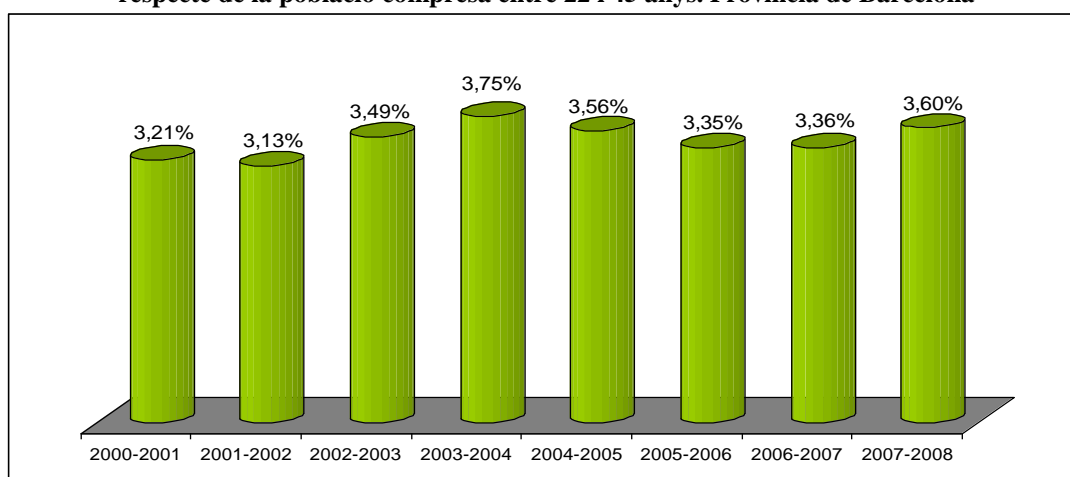

Estudiants de cursos de postgrau, màsters, doctorat i cursos d'especialització oficials Població amb edats compreses entre 22 i 45 anys

L'indicador¹ pretén valorar en quina mesura la població fa un esforç de reciclatge dels seus coneixements, amb la qual cosa s'evita la pèrdua de valor del capital humà de l'àrea.²

- **L'any 2008, per cada 100 habitants de la província de Barcelona entre 22 i 45 anys hi ha gairebé 4 estudiants que continuen la seva formació superior** realitzant algun tipus de màster, curs de postgrau, doctorat o curs d'especialització.³
- L'indicador, que havia mostrat una **discreta tendència decreixent des del curs 2003-2004 fins al curs 2005-2006, ha anat augmentat lleugerament al llarg dels dos darrers cursos acadèmics** i ha passat d'un 3,35%, el curs 2005-2006, a un 3,60%, el curs 2007-2008.
- En termes absoluts, des del curs 2003-2004 el nombre d'estudiants en formació continuada va anar decreixent de manera progressiva, fins arribar a un mínim el curs 2006-2007. Aquesta disminució del nombre d'estudiants va veure's acompanyada d'un creixement de la població entre 22 i 45 anys. Ambdós fets explicarien la disminució observada a l'indicador en aquests anys. El darrer curs 2007-2008, però, s'ha enregistrat un augment notable del nombre d'estudiants de formació continuada (fruit del fort increment del nombre d'alumnes en cursos de postgrau, màsters i cursos d'especialització). Aquest augment ha estat inclús superior a l'enregistrat per la població, cosa que porta a un increment de l'indicador final.

Estudiants de cursos oficials de postgrau, màsters, doctorat i cursos d'especialització respecte de la població compresa entre 22 i 45 anys. Província de Barcelona

Estudiants de cursos oficials de postgrau, màsters, doctorat i cursos d'especialització i població compresa entre 22 i 45 anys. Província de Barcelona

	Curs 2003-2004	Curs 2004-2005	Curs 2005-2006	Curs 2006-2007	Curs 2007-2008
Estudiants en formació continuada d'excel·lència					
<i>Postgrau, màster i cursos d'especialització</i>	76.687	74.686	71.440	71.183	77.348
<i>Estudiants de doctorat</i>	11.199	11.063	11.157	9.606	6.950*
Població entre 22 i 45 anys	2.047.028	2.098.036	2.130.414	2.119.879	2.146.670

*Nota: La davallada del darrer curs s'explicaria en part pel canvi legislatiu que ha fet que alguns dels antics cursos de doctorat s'hagin reconvertit en màsters.

¹Les fonts emprades han estat les estadístiques del DIUE i les dades de població del padró continu (Idescat).

²Les universitats considerades han estat: UB, UAB, UPF, UPC, Ramon Llull, UOC, UIC i UAO. Les dades per a la UAB del curs 2007-2008 no són definitives.

³Cal tenir present que una part d'aquests estudiants són estrangers i resideixen de manera temporal a Catalunya (sense estar, per tant, empadronats al país).

Indicador A.3. Atracció d'estudiants de doctorat estrangers

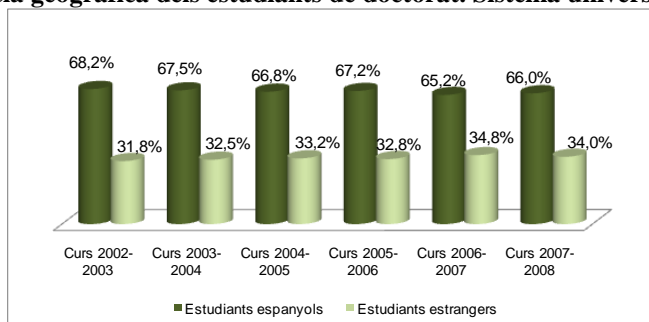

Estudiants de doctorat estrangers respecte del total d'estudiants de doctorat

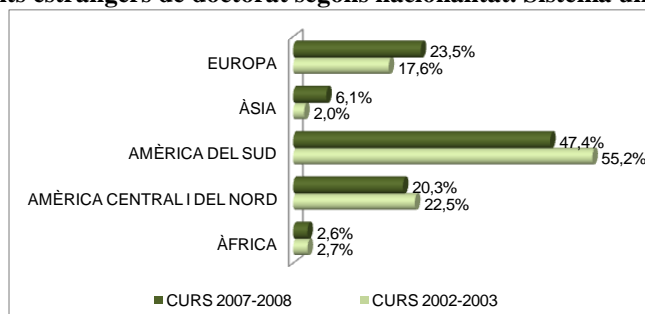
L'indicador té com a finalitat conèixer quina és la capacitat d'atracció d'estudiants estrangers de tercer cicle per part de les universitats catalanes.¹

- El curs 2007-2008, un **34% del total d'estudiants de doctorat** de les universitats públiques de Catalunya **eren d'origen estranger, xifra superior al 31,8% observat el curs 2002-2003**.
- Des del curs 2003-2004 s'ha produït una davallada continuada del nombre d'estudiants de doctorat, tant espanyols com estrangers. Aquesta disminució ha estat lleugerament més acusada en el cas dels estudiants espanyols que dels estrangers (40,1% i 35,9%, respectivament, entre el curs 2003-2004 i 2007-2008). Cal dir, però, que les dades del darrer curs no serien estrictament comparables amb les de cursos anteriors atès el canvi legislatiu que ha fet que alguns dels antics cursos de doctorat s'hagin reconvertit en màsters.
- Tenint en compte la nacionalitat dels estudiants estrangers, s'observa com el curs 2007-2008 prop del **67,7% dels estudiants procedeixen d'Amèrica (47,4% d'Amèrica del Sud i 20,3% d'Amèrica Central i del Nord)**, davant del **23,5% d'Europa, el 6,1% d'Àsia o el 2,6% d'Àfrica**. En comparació del curs 2002-2003, es conclou que el pes dels estudiants procedents d'Amèrica ha disminuït en favor tant dels procedents d'Europa com d'Àsia. Malgrat això, un estudi més detallat de la nacionalitat dels estudiants estrangers mostra que, el curs 2007-2008, el pes dels estudiants procedents d'Europa, d'Amèrica del Nord i d'Àsia no arriba al 20% del total.

Procedència geogràfica dels estudiants de doctorat. Sistema universitari públic català

Distribució d'estudiants estrangers de doctorat segons nacionalitat. Sistema universitari públic català

Nombre d'estudiants de doctorat segons nacionalitat. Sistema universitari públic català

	Curs 2002-2003	Curs 2003-2004	Curs 2004-2005	Curs 2005-2006	Curs 2006-2007	Curs 2007-2008
Estudiants espanyols	7.450	8.094	7.782	7.890	6.612	4.852
Estudiants estrangers	3.475	3.895	3.862	3.853	3.531	2.497
Total estudiants	10.925	11.989	11.644	11.743	10.143	7.349

¹Dades disponibles únicament per al sistema universitari públic de Catalunya (font: DIUE).

Indicador A.4. Mobilitat dels estudiants universitaris

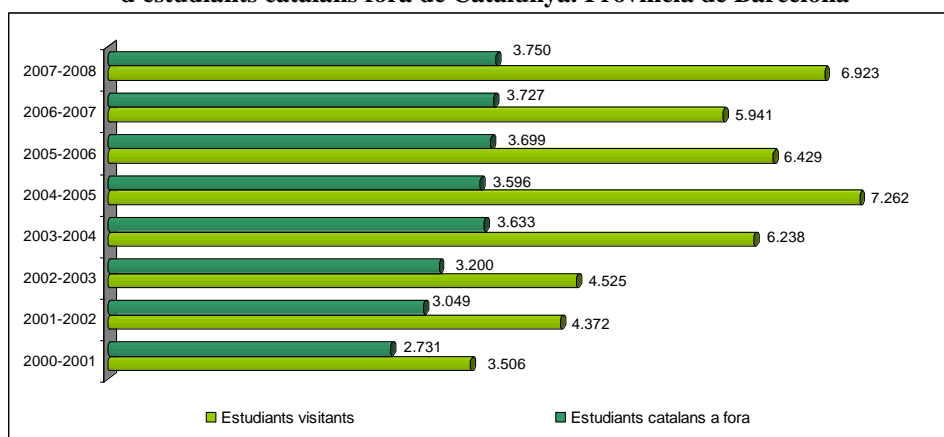

Evolució del nombre d'estudiants universitaris estrangers visitants i del nombre d'estudiants universitaris catalans fora de Catalunya

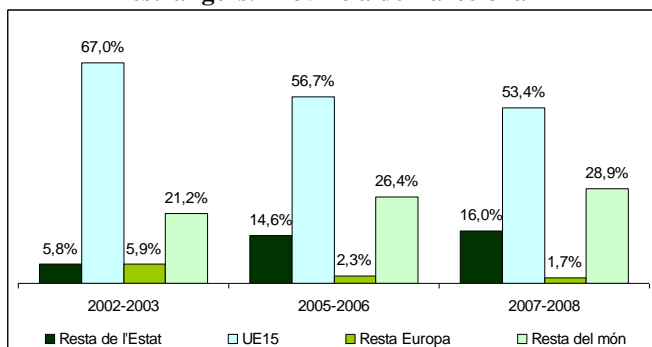
L'indicador té com finalitat mesurar l'evolució de la mobilitat internacional dels estudiants universitaris catalans i de la capacitat d'atracció d'estudiants universitaris estrangers per part de les universitats catalanes.¹

- S'ha produït un increment molt notable en el nombre d'estudiants universitaris estrangers que vénen a estudiar a Catalunya en comparació del nombre d'estudiants catalans que se'n van a estudiar fora. Així, mentre que el curs 2000-2001, 2.731 universitaris catalans van anar a estudiar fora, respecte dels 3.506 estudiants estrangers que van venir a Catalunya, el curs 2007-2008 aquestes xifres han estat de 3.750 i 6.923, respectivament (aquesta darrera xifra ha estat força superior a l'observada els dos cursos anteriors). D'aquesta manera, **el nombre d'estudiants universitaris estrangers que vénen a Catalunya s'ha incrementat un 97% en vuit anys, respecte del 37% dels estudiants catalans que se'n van fora.**
- **Alhora, cal dir que el curs 2007-2008 va suposar un trencament de la tendència decreixent que es venia observant des del curs 2004-2005 en el nombre d'estudiants visitants.**
- **Els estudiants universitaris estrangers provenen majoritàriament de la Unió Europea del quinze (53,4% el curs 2007-2008), si bé cada vegada més el seu pes, en termes relatius, disminueix lleugerament a favor dels estudiants procedents de la resta de l'Estat i de la resta del món. La principal destinació dels estudiants universitaris catalans continua sent la Unió Europea del quinze (prop del 75,1% el darrer curs), tot i que la resta del món és una destinació més atractiva els darrers anys.**

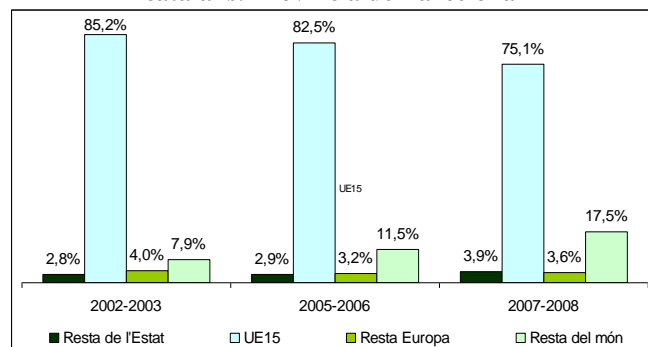
Nombre d'estudiants universitaris estrangers a Catalunya i d'estudiants catalans fora de Catalunya. Província de Barcelona

Procedència geogràfica dels estudiants universitaris estrangers. Província de Barcelona

Destinació geogràfica dels estudiants universitaris catalans. Província de Barcelona

¹Les universitats seleccionades han estat les següents: UB, UPC, UAB, UPF, Ramon Llull, UIC, UOC i Abat Oliba. Les dades provenen del DIUE.

Indicador A.5. Fracàs escolar

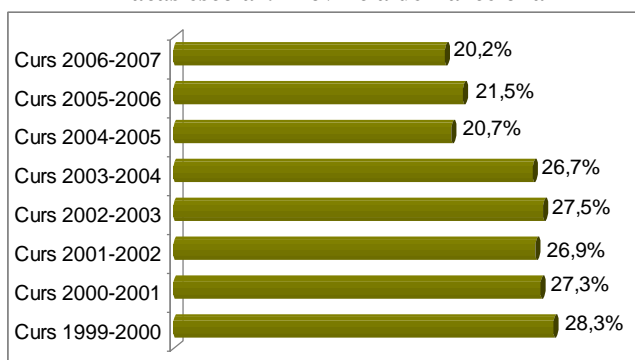

Estudiants de 4t d'ESO que no han obtingut el graduat en educació secundària Estudiants de 4t d'ESO avaluats

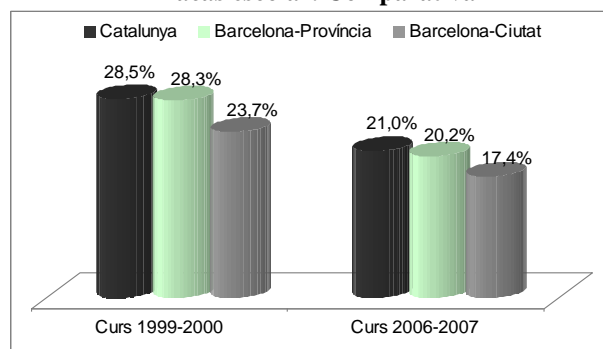
La finalitat de l'indicador és aproximar el concepte de fracàs escolar a l'ESO, quantificant quin percentatge del total d'alumnes avaluats el darrer curs de l'ESO no ha aconseguit el títol de graduat en educació secundària. Dins aquest col·lectiu es trobarien els alumnes que únicament han aconseguit el certificat d'ensenyament obligatori i els alumnes que han repetit curs.¹

- El fracàs escolar a l'ESO s'ha reduït a la província de Barcelona els darrers anys. Així, el percentatge d'alumnes de 4t d'ESO de la província de Barcelona que no van obtenir el títol de graduat en secundària va ser del 20,2% el curs 2006-2007 (la xifra més petita de tot el període analitzat) respecte del 28,3% del curs 1999-2000.
- El fracàs escolar a la província de Barcelona és similar a l'observat per al total de Catalunya (21% el curs 2006-2007), tot i que és superior a l'existent a la ciutat de Barcelona (17,4%).
- El percentatge de nois que no obtenen el títol de graduat en educació secundària és netament superior al de noies (23,3% respecte del 17,2%, el curs 2006-2007).

Fracàs escolar. Província de Barcelona

Fracàs escolar. Comparativa

Fracàs escolar per gènere. Província de Barcelona

	Curs 1999-2000	Curs 2002-2003	Curs 2006-2007
Alumnes avaluats	54.115	48.154	43.202
Graduats en educació secundària	38.822	34.914	34.458
Fracàs escolar total	28,3%	27,5%	20,2%
Fracàs escolar nois	33,5%	31,5%	23,3%
Fracàs escolar noies	22,9%	23,3%	17,2%

¹Dades extretes del Departament d'Educació.

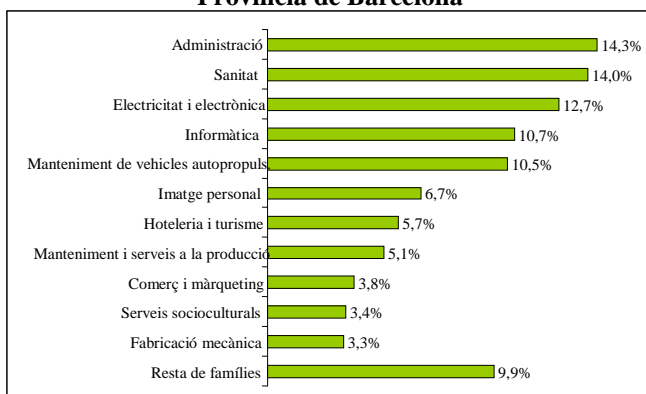
Indicador A.6. Estudiants en cicles formatius per famílies professionals

Distribució dels alumnes matriculats en CFGM i CFGS per famílies professionals

L'indicador informa de la distribució dels alumnes de cicles formatius de grau mitjà (CFGM) i grau superior (CFGS) entre les diferents famílies professionals existents.¹ Un estudi comparat de les famílies amb més alumnes i dels estudis més demanats pels empresaris permetria avaluar si existeix correspondència entre la formació professional que s'ofereix i la demandada pel mercat.

- **Entre els cursos 2001-2002 i 2007-2008, el nombre d'alumnes matriculats en CFGM s'ha incrementat un 22,1%, mentre que aquest percentatge ha estat del 14,8% en el cas del CFGS.**
- El curs 2007-2008, les famílies professionals que han concentrat un major nombre d'alumnes de CFGM han estat: administració (14,3%), sanitat (14,0%), electricitat i electrònica (12,7%), informàtica (10,7%), manteniment de vehicles d'autopropulsió (10,5%) i imatge personal (6,7%). Per altra banda, les famílies professionals que han concentrat un major nombre d'alumnes de CFGS han estat: serveis socioculturals (15,5%), administració (13,6%), sanitat (11,8%), informàtica (10,0%), electricitat i electrotècnia (8,4%), comunicació, imatge i so (6,1%) i comerç i màrqueting (5,9%).
- **De manera global, les famílies professionals més demandades pels estudiants han estat administració, sanitat, electricitat i electrònica i informàtica.** Segons dades del Departament d'Educació del curs 2006-2007,² entre un 50% i un 60% dels alumnes que han acabat els seus estudis en alguna d'aquestes famílies han aconseguit treballar sis mesos més tard de titular-se. A més, entre un 80% i un 84% d'aquests alumnes s'han col·locat en una feina relacionada amb la formació rebuda. Les famílies professionals en les quals són més alts els percentatges de titulats que acaben treballant en una feina relacionada amb els seus estudis han estat: edificació i obra civil, fabricació mecànica, electricitat i electrònica i manteniment de vehicles autopropulsats.

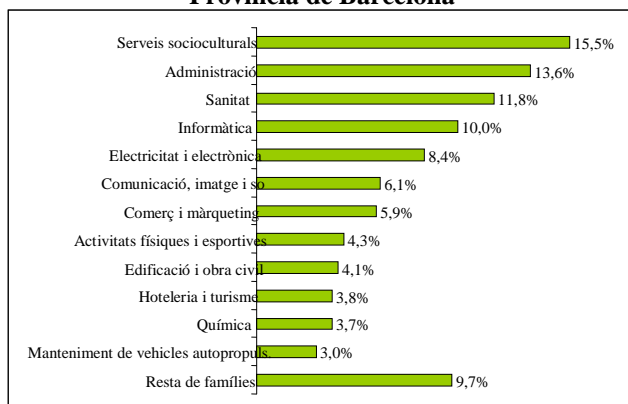
Distribució dels alumnes matriculats en CFGM. Curs 2007-2008.
Província de Barcelona

Alumnes matriculats en CFGM.
Província de Barcelona

Curs 2001-2002	21.566
Curs 2005-2006	24.737
Curs 2007-2008	26.322

Distribució dels alumnes matriculats en CFGS. Curs 2007-2008.
Província de Barcelona

Alumnes matriculats en CFGS.
Província de Barcelona

Curs 2001-2002	25.103
Curs 2005-2006	26.374
Curs 2007-2008	28.820

¹Dades extretes del Departament d'Educació.

²Inserció laboral de les persones graduades de formació professional inicial 2008, Departament d'Educació.

Indicador A.7. Contractació per nivell formatiu

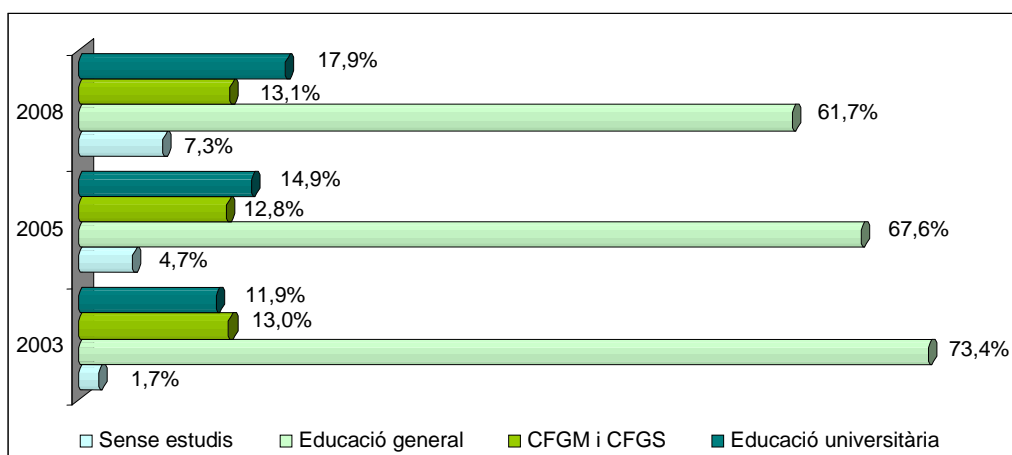

Distribució de la contractació per nivell formatiu

L'indicador recull, per a l'AMB, la distribució dels tipus de contractes indefinits segons el nivell formatiu de la persona contractada.¹ L'estudi de l'evolució d'aquest indicador possibilita conèixer quins són els canvis al llarg del temps en els requisits que demana el mercat de treball sobre el nivell de qualificació de les persones que es contracten de manera indefinida.

- El 2008, el 61,7% del contractes indefinits realitzats a l'AMB van correspondre a treballadors amb un nivell formatiu equivalent a la categoria d'educació general, un 17,9% a treballadors amb estudis universitaris, un 13,1% a treballadors amb estudis de formació professional i, per acabar, un 7,3% a treballadors sense estudis.
- Quan aquests resultats es comparen amb els obtinguts l'any 2003 s'observa com a l'AMB s'ha produït una disminució del pes dels contractes realitzats a treballadors amb educació general. En canvi, **ha augmentat el pes dels contractes signats per treballadors amb estudis superiors i per treballadors sense estudis**. Així, el pes dels contractes a persones amb estudis superiors ha passat de l'11,9%, l'any 2003, al 17,9%, el 2008, i el pes de la contractació a persones sense estudis ha passat de l'1,7%, el 2003, al 7,3%, el 2008. Alhora, cal notar que, si bé fins al 2003 el pes dels contractes a persones amb estudis de formació professional era lleugerament superior al pes dels contractes a treballadors amb estudis universitaris, el contrari succeeix a partir del 2004.
- Quan s'analitza l'evolució dels contractes indefinits per nivell formatiu del treballador en termes absoluts s'observa com **el nombre de contractes a persones amb estudis universitaris ha augmentat un 133%** entre els anys 2003 i 2008. Aquest augment ha estat del 56% en el cas dels contractes a persones amb estudis de formació professional i del 30% a persones amb educació general. L'augment més espectacular s'ha enregistrat en el cas dels contractes a persones sense estudis, que ha passat de 2.372 contractes l'any 2003 a 15.929 l'any 2008.

Distribució de la contractació per nivell formatiu (únicament contractació indefinida). AMB

Distribució de la contractació per nivell formatiu (únicament contractació indefinida). AMB

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Sense estudis	2.372	5.456	7.973	14.389	15.682	15.929
Educació general ¹	103.061	113.806	115.741	150.136	151.844	134.240
CFGM i CFGS ²	18.233	19.985	21.904	30.124	31.434	28.525
Educació universitària ³	16.677	21.313	25.561	35.322	40.416	38.860
Total contractes	140.343	160.560	171.179	229.971	239.376	217.554

Nota: ¹Educació general inclou estudis primaris (completats i no completats), ESO i BUP; ²CFGM (cicles formatius de grau mitjà) i CFGS (cicles formatius de grau superior); ³Educació universitària inclou estudis universitaris de primer, segon i tercer cicle.

¹Dades extretes del Departament de Treball.

Indicador B.1. Dinàmica de creació d'empreses en sectors d'alt coneixement

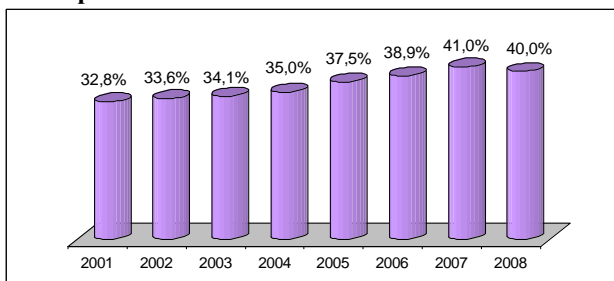

Percentatge d'empreses actives en sectors d'alt coneixement

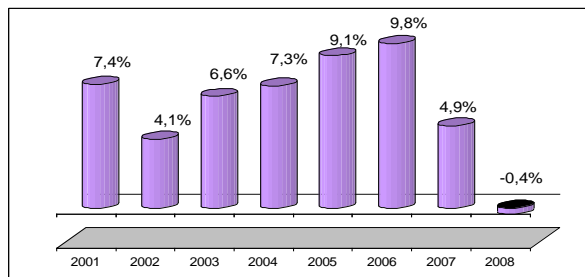
Amb aquest indicador es cerca mesurar el pes que tenen els sectors d'alt coneixement (sectors industrials de tecnologia mitjana-alta i alta i serveis intensius en coneixement) en el total d'empreses actives existents, com també analitzar la seva evolució els darrers anys. L'indicador ha estat calculat per al total de la província de Barcelona perquè no se subministren les dades a escala municipal.¹

- **El pes relatiu de les empreses en sectors d'alt coneixement respecte del total d'empreses actives** s'ha incrementat de manera continuada. Així, mentre que l'any 2001 el 32,8% del total d'empreses actives a Barcelona desenvolupaven la seva activitat dins d'algun dels sectors definits com d'alt coneixement, aquesta xifra ha augmentat fins al 40% l'any 2008 (xifra inferior, però, al 41% observat el 2007).
- **El nombre d'empreses actives en sectors d'alt coneixement** a la província de Barcelona ha crescut de manera continuada entre els anys 2001-2007, amb un creixement total del 49,5%. Aquest increment ha estat superior a l'enregistrat en el nombre total d'empreses actives al llarg del període (19,4%).
- Cal dir però que el 2007 el creixement es va alentir fins produir-se el 2008 un decreixement del 0,4% del nombre d'empreses actives en sectors d'alt coneixement (davallada que contrasta amb l'augment del 2,2% enregistrat en el nombre total d'empreses). Aquest descens s'explica per una disminució en el nombre d'empreses actives als sectors següents: activitats informàtiques (amb 226 empreses menys el 2008 i una reducció del 3%); investigació i desenvolupament (106 empreses menys, fet que suposa un decreixement del 2,8%); educació (474 empreses menys i 4,9% de decreixement); activitats sanitàries i veterinàries i assistència social (621 empreses menys i 2,7% de decreixement), i activitats recreatives, culturals i esportives (532 empreses menys i 4,5% de decreixement).

Pes dels sectors d'alt coneixement en el total d'empreses. Província de Barcelona

Creixement anual de les empreses actives en sectors d'alt coneixement. Província de Barcelona

Evolució del nombre d'empreses actives en sectors d'alt coneixement. Província de Barcelona

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Empreses actives en sectors d'alt coneixement	128.236	133.471	142.332	152.671	166.490	182.738	191.693	191.006
Empreses actives totals	391.558	397.650	417.425	435.722	443.507	469.432	467.385	477.624
Creixement anual empreses actives en sectors d'alt coneixement	7,4%	4,1%	6,6%	7,3%	9,1%	9,8%	4,9%	-0,4%
Creixement anual empreses actives totals	4,7%	1,6%	5,0%	4,4%	1,8%	5,8%	-0,4%	2,2%

¹La font emprada ha estat el Directorio Central de Empresas (DIRCE).

Indicador B.2. Distribució sectorial de les empreses creades i destruïdes

L'objectiu de l'indicador és conèixer en quins sectors s'ha produït una creació neta d'empreses i en quins s'ha produït una destrucció neta d'empreses a la província de Barcelona.¹

- **Entre els anys 2006 i 2008 on es registra un increment més elevat del nombre d'empreses és en activitats vinculades al sector immobiliari (concretament lloguer de béns immobiliaris per compte propi), activitats empresarials diverses i activitats sanitàries i de serveis socials.** Distingint segons la mida empresarial, en el cas de les microempreses i de les pimes, els augments més grans es registren en activitats immobiliàries, altres activitats empresarials i activitats sanitàries i de serveis socials. En el cas de les empreses grans, els sectors en els quals es creen més empreses són el sector sanitari i de serveis socials, el sector de comerç al detall i el sector educatiu.
- **Entre els anys 2006 i 2008, la crisi econòmica afecta especialment els sectors de la construcció i l'immobiliari (concretament activitats immobiliàries per compte d'altri), sectors que havien estat el motor del creixement anys anteriors. A més, es registra una davallada important del nombre d'empreses en els sectors tèxtil i de comerç al detall.** En el cas de les microempreses i de les pimes, els decreixements més grans es donen a la construcció, al comerç, a les indústries tèxtils i a la fabricació de productes metàl·lics. En el cas de les empreses grans, la disminució ha estat més gran a les activitats vinculades als serveis a les empreses, assegurances, activitats recreatives i immobiliàries.

Sectors amb increment més gran del nombre d'empreses (2006-2008). Província de Barcelona

	Nombre d'empreses Any 2008	Increment 2006-2008 (absolut i relatiu)	Variació 2000-2006 (absolut i relatiu)
(702) Lloguer de béns immobiliaris per compte propi	15.387	3.632 (31%)	8.204 (231%)
(748) Activitats empresarials diverses	22.342	1.466 (7%)	8.258 (65%)
(851) Activitats sanitàries	21.059	1.370 (7%)	4.861 (33%)
(804) Formació permanent i altres act. d'ensenyament	5.746	633 (12%)	1.780 (53%)
(923) Altres act. artístiques i d'espectacles	4.969	599 (14%)	1.811 (71%)
(930) Act. diverses de serveis personals	13.551	536 (4%)	1.995 (18%)

Sectors amb major disminució del nombre d'empreses (2006-2008). Província de Barcelona

	Nombre d'empreses Any 2008	Disminució 2006-2008 n. empreses (%)	Variació 2000-2006 (absolut i relatiu)
(452) Construcció general d'immobles i obres d'enginyeria civil	28.733	-4.782 (-14%)	13.079 (64%)
(454) Acabat d'edificis i obres	13.022	-2.030 (-13%)	4.494 (43%)
(524) Altre comerç al detall d'art. nous en estab. especialitzats	31.839	-1.774 (-5%)	1.514 (5%)
(703) Act. immobiliàries per compte d'altri	6.970	-936(-12%)	3.810 (93%)
(602) Altres tipus de transport terrestre	33.425	-692 (-2%)	2.052 (6%)
(182) Confecció de peces de vestir en tèxtils i accessoris	2.801	-665 (-19%)	-642 (-16%)

MAJOR INCREMENT D'EMPRESSES (2006-2008) Prov. de Barcelona

MICROEMPRESSES (menys de 10 treballadors)	PIMES (entre 10 i 500 treballadors)	Empreses grans (més de 500 treballadors)
(70) Act. immobiliàries	(74) Altres act. empresarials	(85) Act. sanitàries i vet., ss
(74) Altres act. empresarials	(85) Act. sanitàries i vet., ss	(52) Comerç al detall, etc.
(85) Act. sanitàries i vet., ss	(72) Act. informàtiques	(80) Educació
(92) Act. recreatives, etc.	(63) Act. afins transport, etc.	(67) Act. mediació financera

MAJOR DISMINUCIÓ D'EMPRESSES (2006-2008) Prov. de Barcelona

MICROEMPRESSES (menys de 10 treballadors)	PIMES (entre 10 i 500 treballadors)	Empreses grans (més de 500 treballadors)
(45) Construcció	(45) Construcció	(74) Altres act. empresarials
(52) Comerç al detall, etc.	(28) Fab. prod. metàl. etc.	(66) Assegurances, etc.
(60) Transport terrestre, etc.	(17) Indústries tèxtils	(92) Act. recreatives, etc.
(18) Ind. confecció, etc.	(51) Comerç a l'engròs, etc.	(24) Act. immobiliàries

¹La font emprada ha estat el Directorio Central de Empresas (DIRCE).

Indicador B.3. Ocupats en sectors d'alt coneixement respecte del total d'ocupats

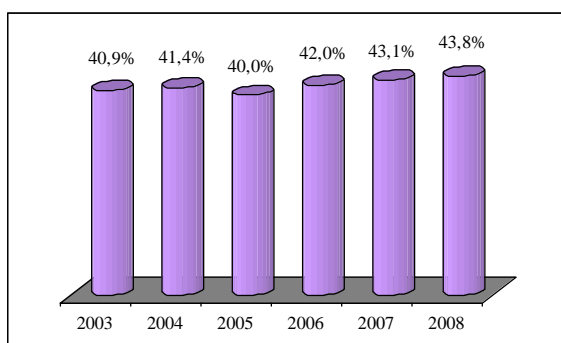

Nombre d'afiliats en sectors d'alt coneixement Nombre total d'afiliats

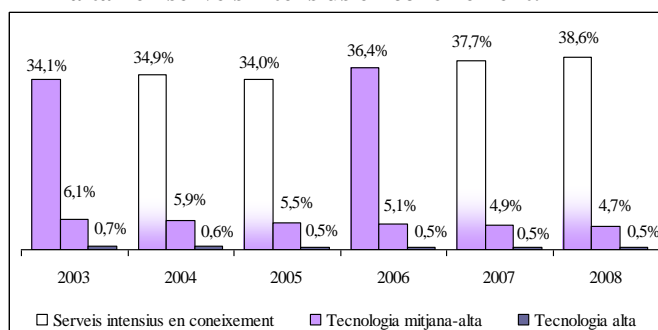
Aquest indicador pretén xifrar el volum d'ocupats en sectors considerats d'alt coneixement respecte del volum total d'ocupats.¹ Seguint la classificació de l'OCDE, dins els sectors d'alt coneixement s'inclouen els sectors industrials de tecnologia mitjana-alta i tecnologia alta i serveis intensius en coneixement.

- Prop del **44% del total d'afiliats de l'AMB treballaven l'any 2008 en sectors d'alt coneixement**, xifra superior a l'observada l'any 2001 (40,9%) i també superior a l'enregistrada per la UE27 l'any 2007 (39,7%).
- **Al llarg del període 2001-2008, s'observa una reducció del pes dels sectors industrials de tecnologia mitjana-alta** (del 6,6% l'any 2001 al 5,1% l'any 2006 i al 4,7 l'any 2008), **respecte d'un augment dels serveis intensius en coneixement** (33,6% el 2001, 36,4% el 2006 i 38,6% el 2008) i un cert estancament dels sectors de tecnologia alta (0,7% el 2001, 0,5% el 2006 i 0,5% el 2008).
- **La proporció d'afiliats en sectors intensius d'alta tecnologia en R+D a l'AMB** era del 9,6% l'any 2001, lleugerament inferior a la xifra de la UE15 (11% l'any 2000). **L'any 2008**, però, a l'AMB hi ha menor proporció d'afiliats en aquests sectors, concretament el **9,1%**. En el cas dels **sectors intensius en educació**, la proporció l'any 2001 era del 28,8% a l'AMB, superior a l'observada a la UE (25%). L'any **2008**, el percentatge és més gran: el **30,8%**. Finalment, en el cas dels **serveis intensius en coneixement**, aquestes xifres eren, l'any 2001, del 33,6% a l'AMB i del 32,5% a la UE15.² **L'any 2008**, a l'AMB hi ha un percentatge més gran d'afiliats en aquests sectors: un **38,6%**.

Pes dels afiliats en sectors d'alt coneixement.* AMB

Pes dels afiliats en indústries de tecnologia mitjana-alta i en serveis intensius en coneixement. AMB

*Classificació OCDE

Nota: Valor per a la UE27 l'any 2007: 39,7% (Eurostat).

Pes dels afiliats per sectors segons classificació de la Comissió Europea. AMB

	2001	2004	2006	2008
Sectors d'alta tecnologia intensius en R+D (HT)	9,6%	9,5%	8,9%	9,1%
Sectors intensius en educació (HE)	28,8%	27,4%	28,7%	30,8%
Serveis intensius en coneixement	33,6%	34,9%	36,4%	38,6%

Nota: La UE15 va registrar el 2000 un pes de l'11% en els sectors d'alta tecnologia intensius en R+D, del 25% en els serveis intensius en educació i del 32,5% en els serveis intensius en coneixement.

¹Elaboració pròpia a partir de les dades d'afiliació a la Seguretat Social (consideració de tots els règims d'afiliació).

²Vegeu *Indicadors de seguiment del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona 2007. Nota metodològica* per a una definició detallada d'aquest tipus de sectors.

Indicador B.4. Especialització relativa de l'AMB en sectors estratègics

Pes relatiu ocupats en sectors estratègics a l'AMB respecte del pes relatiu ocupats en sectors estratègics a Catalunya

L'índex d'especialització relativa mesura si l'AMB es troba comparativament més especialitzada en termes d'afiliats (índex major a 1) o menys especialitzada (índex menor a 1) que Catalunya en quatre tipus de sectors considerats com a estratègics: sectors TIC, sectors d'alt coneixement, sectors altament exposats a la competència internacional i sectors quinaris.^{1,2}

- **L'AMB està comparativament més especialitzada que Catalunya en sectors TIC**, situació que es manté al llarg de tot el període analitzat (2004-2008). Concretament, el 2008 el 4,5% dels afiliats totals de l'AMB pertanyien a sectors TIC (4,3% el 2006), respecte del 3,3% de Catalunya (o el 3,0% de la UE27).
- **L'AMB està comparativament més especialitzada que Catalunya en sectors d'alt coneixement**. Així, mentre que el 2008 el 43,8% dels afiliats de l'AMB treballaven en aquest tipus de sectors (42%, el 2006), aquest percentatge era del 37,9% a Catalunya. Tot i mantenir-se aquest resultat al llarg del període 2004-2008, l'AMB ha enregistrat una lleugera tendència cap a una menor especialització relativa en aquest tipus de sectors en comparació de Catalunya (fruit del creixement relatiu més gran experimentat per aquests sectors a Catalunya que a l'AMB). **L'AMB mostra un pes dels sectors d'alt coneixement superior al de la UE27 (39,7% el 2007)**.
- **L'AMB està comparativament menys especialitzada que Catalunya en sectors altament exposats a la competència internacional (i, per tant, sectors amb majors riscos de patir processos de deslocalització)**. Així, mentre que l'any 2008 el 4,9% del total d'afiliats treballaven en activitats relacionades amb les indústries tèxtils, de fabricació de maquinària i materials elèctrics i electrònics o de fabricació de vehicles de motor, entre d'altres, aquest percentatge era del 6,6% a Catalunya. En ambdós territoris, s'ha enregistrat una reducció del pes d'aquests sectors respecte de l'any 2006 en el total d'afiliats.
- **L'AMB està comparativament més especialitzada que Catalunya en sectors quinaris**. Mentre que l'any 2008 el 27,7% del total d'afiliats de l'AMB treballaven en aquest tipus de sector, aquest percentatge baixava al 22,1% a Catalunya.

Especialització relativa de l'AMB en sectors estratègics (comparativa respecte de Catalunya)

	TIC	Alt coneixement	Altament exposats a la competència internacional	Quinaris
2004	1,34	1,36	0,76	
2006	1,34	1,34	0,77	
2008	1,35	1,16	0,75	1,3

Pes dels afiliats en sectors estratègics respecte del total d'afiliats. AMB i Catalunya

	2006		2008	
	AMB	Catalunya	AMB	Catalunya
Sectors TIC*	4,3%	3,2%	4,5%	3,3%
Sectors d'alt coneixement**	42,0%	31,3%	43,8%	37,9%
Sectors altament exposats a la competència internacional	5,6%	7,2%	4,9%	6,6%
Sectors quinaris			27,7%	22,1%

Nota: *Segons el darrer informe anual sobre economia digital publicat per la Comissió Europea (2005), l'ocupació en sectors TIC a la UE25 se situava al voltant del 4%.

**Segons l'Eurostat, a la UE27 l'ocupació en sectors d'alt coneixement suposava un pes del 39,7% el 2007.

¹Vegeu *Indicadors de seguiment del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona 2007. Nota metodològica* per a una definició detallada d'aquest tipus de sectors.

²Dades calculades a partir de la informació relativa a l'afiliació a la Seguretat Social.

Indicador B.5. Equipament i ús de les tecnologies de la informació i comunicació

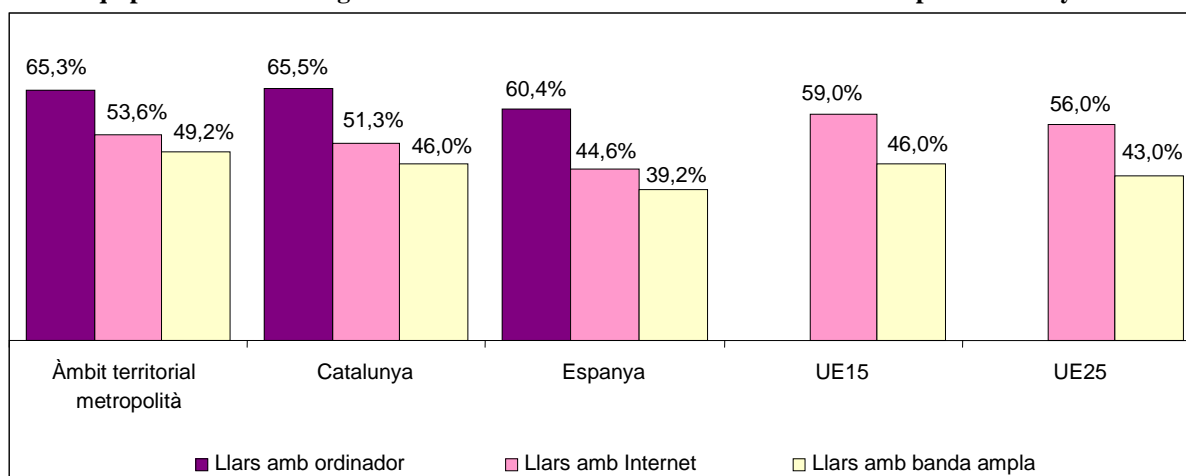

Nivell d'equipament i ús de les tecnologies de la informació i comunicació a les llars

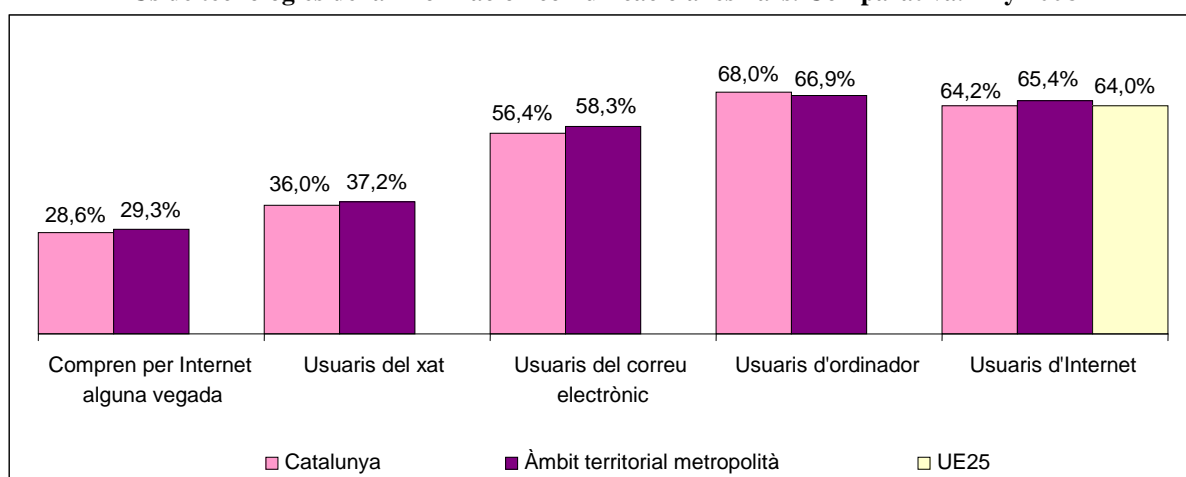
Aquest indicador pretén conèixer quin és el grau d'implantació de les tecnologies de la informació i comunicació a les llars de l'entitat metropolitana de Barcelona.¹ Els resultats per a l'any 2008 mostren el següent:

- El 2007, el 65,3% de les llars de l'àmbit territorial metropolità declaren disposar d'ordinador, un 53,6% d'Internet i un 49,2% de banda ampla (aquestes xifres eren, el 2006, de 58,2%, 44,9% i 37,1%, respectivament). Aquests percentatges són, en tots els casos, superiors als observats tant a Catalunya com a Espanya. Pel que fa a la UE15, l'AMB té uns percentatges superiors de llars amb banda ampla (49,2% respecte del 46%), però inferiors pel que fa a llars amb Internet, en què el percentatge per a la UE15 és del 59% i a l'AMB de 53,6%.
- L'any 2008, el 29,3% de les llars de l'àmbit territorial metropolità declaren comprar per Internet alguna vegada, el 37,2% són usuaris del xat i un 58,3% són usuaris de correu electrònic. Alhora, el 65,4% declaren ser usuaris d'Internet (64% a la UE25), mentre que la xifra puja al 66,9% quan es refereix a la utilització d'un ordinador. Aquestes xifres són superiors a les observades per al total del territori català, amb l'única excepció dels usuaris d'ordinador en què el percentatge és superior per al global català.

Equipament de tecnologies de la informació i comunicació a les llars. Comparativa. Any 2007

Ús de tecnologies de la informació i comunicació a les llars. Comparativa. Any 2008

¹La font emprada és l'enquesta Equipament i ús de les tecnologies de la informació i comunicació. Àrees territorials de Catalunya. 2008, realitzada conjuntament amb l'INE i l'Idescat.

Indicador C.1. Ús del transport públic

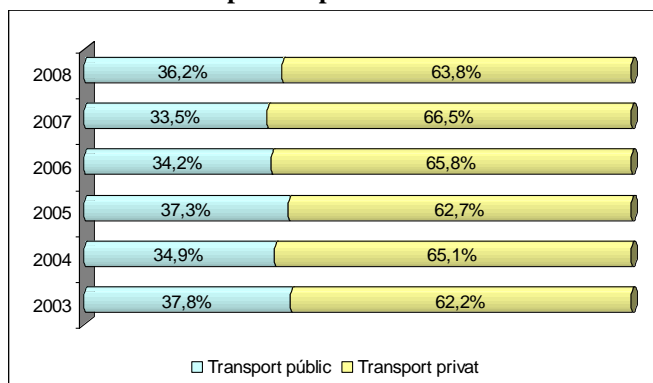

Desplaçaments en transport públic respecte del total de desplaçaments (transport públic + privat)

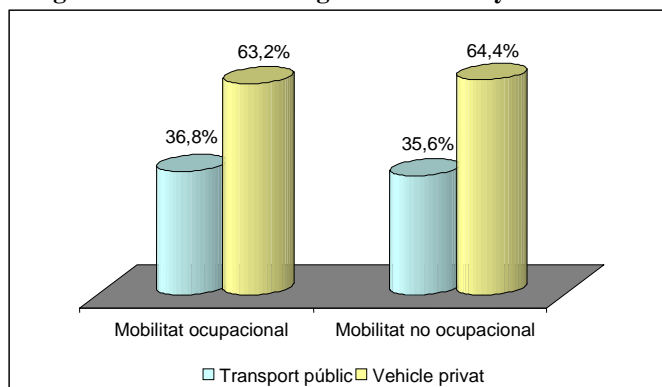
Aquest indicador pretén mesurar l'ús del transport públic en l'entorn de la regió metropolitana de Barcelona (RMB).¹

- Un **63,8% del total de desplaçaments, no fets a peu, dels residents de la RMB l'any 2008 es van fer mitjançant vehicle privat, i el 36,2% mitjançant transport públic.** En comparació de les dades de l'any 2007, s'observa un creixement de l'ús del transport públic (36,2% respecte del 33,5% del 2007) en detriment del transport privat.
- A la regió metropolitana s'observa que **l'ús del vehicle privat predomina sobre el transport públic tant en el cas dels desplaçaments per mobilitat obligada** (63,2% en vehicle privat respecte del 36,8% en transport públic) **com per mobilitat no obligada** (64,4% en vehicle privat respecte del 35,6% en transport públic).
- **En el cas dels desplaçaments realitzats per residents a Barcelona, el transport públic predomina sobre el vehicle privat** (el 61% en transport públic respecte del 39% en vehicle privat). **Aquestes xifres però s'inverteixen en la resta d'àrees**, en les quals predominen els desplaçaments en vehicle privat sobre els fets en transport públic tant en el cas dels residents de la resta de la primera corona com, sobretot, de la resta de la regió metropolitana.

Distribució dels desplaçaments totals entre transport públic i privat. RMB

Tipus de mitjà de transport emprat. Mobilitat obligada i mobilitat no obligada. RMB. Any 2008

Tipus de mitjà de transport emprat. Mobilitat total (obligada i no obligada). Any 2008

	Barcelona	Resta primera corona	Resta RMB	Total RMB
Transport públic	61,0%	40,8%	17,1%	36,2%
Transport privat	39,0%	59,2%	82,9%	63,8%

¹La informació ha estat extreta de l'”Enquesta de mobilitat en dia feiner”, enquesta de la Generalitat de Catalunya, l'ATM, l'Ajuntament de Barcelona i l'EMT i duta a terme per l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans.

Indicador C.2. Dotació relativa d'infraestructures ferroviàries

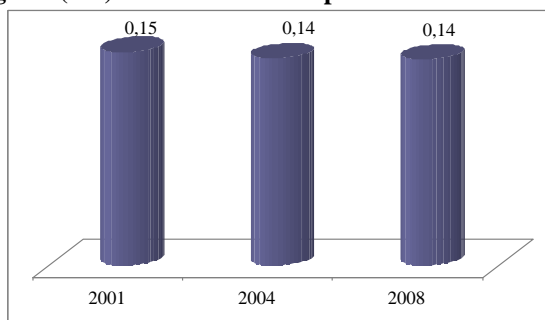

Longitud (km) xarxa ferroviària per 1.000 habitants

La finalitat de l'indicador és conèixer l'evolució de la dotació de xarxes ferroviàries a la RMB (mesurada en termes de longitud de km) relativitzada a la població de la RMB.¹

- **La longitud de xarxa ferroviària de la RMB** (Metro, FGC i RENFE Rodalies) mesurada en km **ha crescut entre els anys 2001 i 2008 a un ritme inferior al de la població. Així, mentre que la població de la RMB ha augmentat un 12,3%, la longitud de xarxa ho ha fet un 8,5%.** Aquest fet ha comportat que la ràtio km de xarxa ferroviària per 1.000 habitants disminuís lleugerament al llarg del període, i ha passat d'un valor de 0,15 km per cada 1.000 habitants, el 2001, a 0,14 el 2008 (reducció del 3,3%).
- Si es compara l'evolució de la longitud de xarxa ferroviària i l'evolució dels viatges a la RMB, s'observa com a la primera corona de la RMB el nombre de viatges s'ha incrementat un 28,6% entre els anys 2001 i 2008, xifra superior al creixement dels km de xarxa ferroviària (19%). Aquest creixement més gran dels viatges s'ha donat també, però de manera molt més acusada, a la resta del sistema tarifari integrat (17,8% respecte d'un 3,9%). Com a resultat, s'obté que **a la RMB la utilització de la xarxa ferroviària (mesurada en termes de viatges fets pels seus usuaris) ha crescut de manera més notable del que ho ha fet la dotació de km de xarxa** (26,1% i 8,5%).
- Diferent resultat s'observa quan s'analitza la xarxa d'autobús, en què el nombre de viatges ha augmentat en un 19,8% entre els anys 2001 i 2008, mentre que la longitud de la xarxa ho ha fet en un 51,4%. D'aquesta manera, quan es considera tota la xarxa de transport públic, s'observa com el creixement en el nombre de viatges en transport públic dins l'entorn del sistema tarifari integrat (STI) ha estat del 23,7% entre els anys 2001 i 2008, mentre que la dotació de km de xarxa (ferroviària més d'autobús) ha augmentat en un 47,8%.

Longitud (km) xarxa ferroviària per 1.000 habitants. RMB

Longitud (km) xarxa ferroviària, població i longitud de xarxa per 1.000 habitants. RMB

	2001	2004	2008	2001-2008
Longitud xarxa ferroviària (km)	653,3	675	709,1	8,5%
Població RMB (milers)	4.390,4	4.673,6	4.928,8	12,3%
Xarxa ferroviària (km) per 1.000 habitants	0,15	0,14	0,14	-3,3%

Longitud (km) de la xarxa de transport públic i nombre de viatges (RMB). Variació 2001-2008

	Xarxa ferroviària		Xarxa d'autobús**		Total transport públic RMB	
	Longitud (km)	Viatges (milions)	Longitud (km)	Viatges (milions)	Longitud (km)	Viatges (milions)
1a corona	19,0%	28,6%	83,1%	16,1%	76,2%	23,8%
Resta STI*	3,9%	17,8%	41,8%	36,3%	38,9%	23,7%
Total RMB	8,5%	26,1%	51,4%	19,8%	47,8%	23,7%

*Sistema tarifari integrat. **Entre els anys 2001 i 2008, s'han anat incorporant de manera continuada al STI diversos serveis d'autobús.

¹Informació obtinguda de TransMet Xifres (ATM).

Indicador C.3. Grau de connectivitat del territori

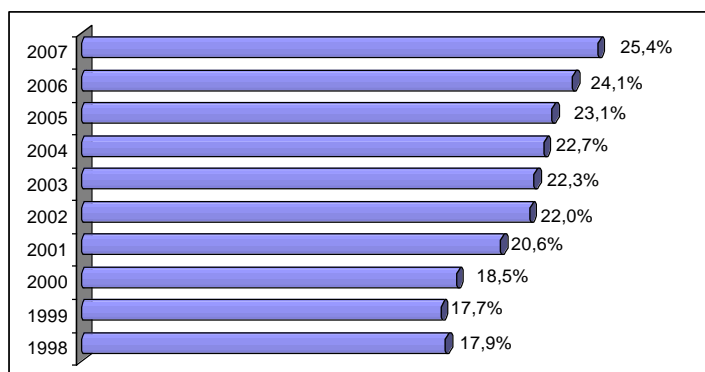

Importància relativa dels viatges sense origen o destinació a la ciutat de Barcelona

Aquest indicador¹ vol incidir sobre el grau de connectivitat dels territoris que conformen l'àrea metropolitana. Tenim dues fonts d'anàlisi: el nombre de viatges en transport públic per entitat administrativa (EMT, Entitat Metropolitana dels Transport, i TMB, Transports Metropolitans de Barcelona) i l'Enquesta de mobilitat en dia feiner, enquesta de la Generalitat de Catalunya, l'ATM, l'Ajuntament de Barcelona i l'EMT, duta a terme per l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans.

- Es pot apreciar un **augment dels viatges en transport públic que es fan amb origen o destinació a municipis de fora de l'entorn del TMB**. Així, als anys noranta els viatges de l'AMB exclosa Barcelona suposaven un 17% del total de viatges de l'AMB, mentre que aquesta xifra va passar al 25,4% l'any 2007.
- El 84% de tots els desplaçaments fets a l'entorn de la regió metropolitana de Barcelona el 2008 són intracorona, el 14,2% corresponen a desplaçaments entre corones de la RMB i l'1,7% són desplaçaments a l'exterior de la RMB. En comparació del 2004, es pot observar un augment dels desplaçaments intracorona, especialment a causa de l'augment del pes dels desplaçaments dins la resta de la RMB. En canvi, es manté el pes dels desplaçaments a l'exterior de la RMB i disminueixen els desplaçaments intercorones (especialment, el pes dels fluxos entre Barcelona i la resta de la primera corona).

Proporció de viatges entre els municipis de l'AMB excepte Barcelona respecte del total de viatges AMB inclosa Barcelona

Distribució dels desplaçaments de la RMB segons origen i destinació: tipus de fluxos

	2004	2008
Fluxos interns		
Barcelona-Barcelona	30,6%	30,7%
Resta primera corona - Resta primera corona	16,0%	16,9%
Resta RMB - Resta RMB	34,4%	36,4%
Connexions		
Barcelona - Resta primera corona (i viceversa)	8,1%	6,4%
Barcelona - Resta RMB (i viceversa)	5,8%	5,0%
Resta primera corona - Resta RMB	3,3%	3,0%
Externs	1,8%	1,7%
Total	100,0%	100,0%

¹La informació ha estat extreta del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya i de l'Autoritat de Transports Metropolitans (ATM).

Indicador C.4. Accessibilitat externa: mobilitat de passatgers

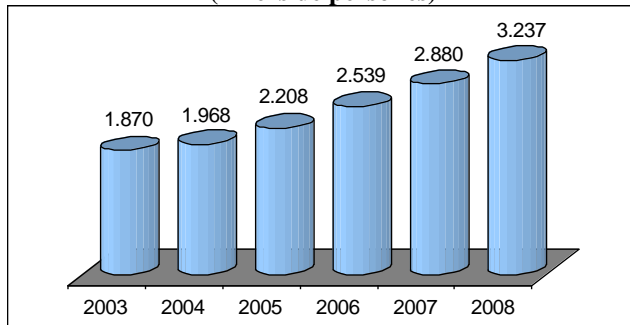

Passatgers del port i aeroport de Barcelona

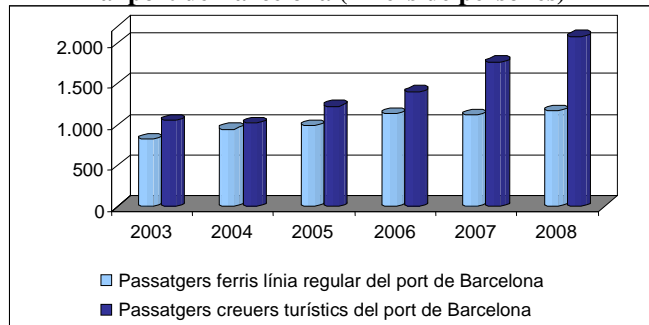
La finalitat de l'indicador és conèixer l'evolució del moviment de passatgers de l'aeroport i del port de Barcelona, tot distingint, en el cas de l'aeroport, entre vols nacionals, europeus i internacionals (no europeus) i, en el cas del port, entre ferris regulars i creuers turístics.¹

- S'observa una **tendència creixent en el moviment de passatgers al port de Barcelona al llarg del període 2001-2008, amb un increment global del 124,3%**. També es detecta un **increment continu de la importància relativa dels passatgers en creuers turístics en comparació dels passatgers de ferris** (l'any 2008, els passatgers en creuers turístics representaven un 64% del total de passatgers, mentre que l'any 2001 aquesta xifra era del 45% i l'any 2006 del 55%). Des de fa anys Barcelona és el primer port europeu en nombre de passatgers, i és el port base –port d'inici i/o final de ruta– de més del 50% dels passatgers de creuers, el primer port de la Mediterrània i ocupa el cinquè lloc en el rànquing mundial de creuers.
- **El nombre de passatgers a l'aeroport de Barcelona augmenta de manera continuada al llarg del període 2001-2007, amb un increment global del 59,7%. L'any 2008, però, hi ha una disminució del 7,8% respecte de l'any anterior.** Aquesta reducció el darrer any s'ha degut tant a la baixada del nombre de viatgers en vols domèstics (-17,2%) com en vols dins de la Unió Europea (-4,7%), mentre que a la resta de vols internacionals hi ha hagut un augment important (24,7%). L'any 2008, els vols domèstics centralitzaven el 41,6% del total de passatgers, els vols dins de la Unió Europea el 46,2% i la resta de vols internacionals el 12,2%. Aquestes xifres eren, l'any 2001, del 51%, 40% i 9%, respectivament.

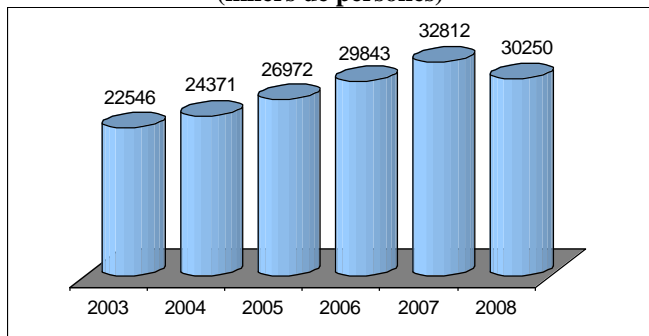
Moviment de passatgers al port de Barcelona (milers de persones)

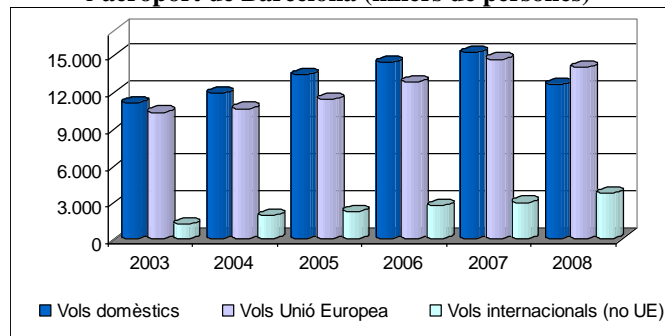
Passatgers en ferris i creuers turístics al port de Barcelona (milers de persones)

Moviment de passatgers a l'aeroport de Barcelona (milers de persones)

Passatgers en vols nacionals, europeus i internacionals a l'aeroport de Barcelona (milers de persones)

¹La informació ha estat extreta del Departament de Política Territorial i Obres Públiques, d'AENA i del port de Barcelona.

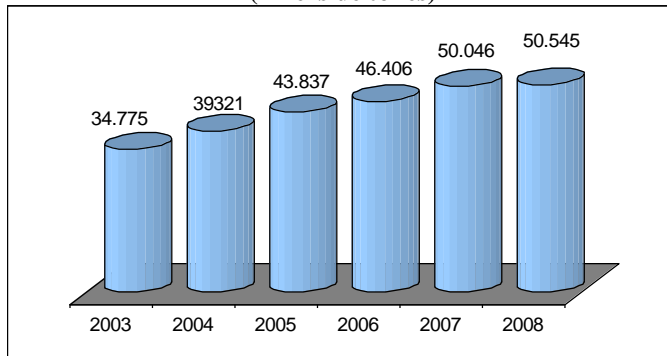
Indicador C.5. Accessibilitat externa: mobilitat de mercaderies

Moviment de mercaderies al port i a l'aeroport de Barcelona

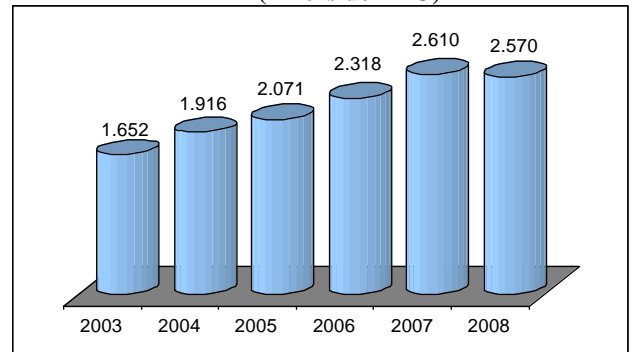
La finalitat de l'indicador és conèixer l'evolució del moviment de mercaderies de l'aeroport i del port de Barcelona, tot distingint, en el cas del port, entre mercaderies i contenidors.¹

- S'observa una **tendència creixent en el moviment de mercaderies al port de Barcelona al llarg del període 2001-2008**, amb un increment global del 60,2%, malgrat que el darrer any l'augment ha estat petit (l'1%). **Pel que fa a l'evolució en el moviment de contenidors, la tendència creixent del període 2001-2007 s'ha trencat l'any 2008**, en què hi ha hagut una disminució de l'1,5% respecte de l'any anterior.
- En el cas del **moviment de mercaderies a l'aeroport de Barcelona**, s'aprecia una **tendència decreixent entre el període 2001 i 2003**, que remunta posteriorment. Així, respecte del creixement negatiu d'anys anteriors, **entre els anys 2003 i 2008 el moviment de mercaderies s'ha incrementat un 48,5%**. A més, l'any 2008 també hi ha hagut un augment important, el 7,7%, respecte del 2007.

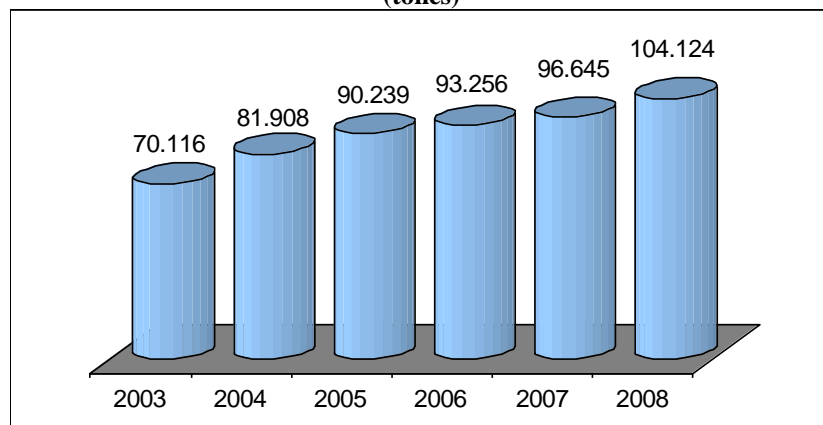
Moviment de mercaderies al port de Barcelona
(milers de tones)

Moviment de contenidors al port de Barcelona
(milers de TEU)

Moviment de mercaderies a l'aeroport de Barcelona
(tones)

¹La informació ha estat extreta del Departament de Política Territorial i Obres Públiques, d'AENA i del port de Barcelona.

Indicador D.1. Mobilitat de mercaderies i creixement econòmic

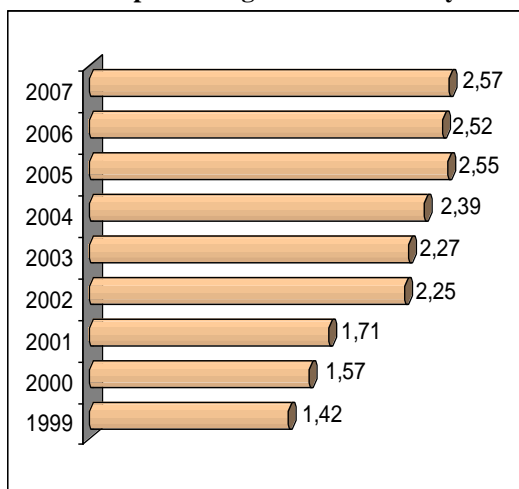

Tones mètriques de mercaderies Valor afegit brut

Aquest indicador vol mesurar el grau de necessitat de transports de mercaderies per carretera que té l'entorn econòmic de l'AMB. Aquesta quantificació es fa a partir de dos indicadors:¹

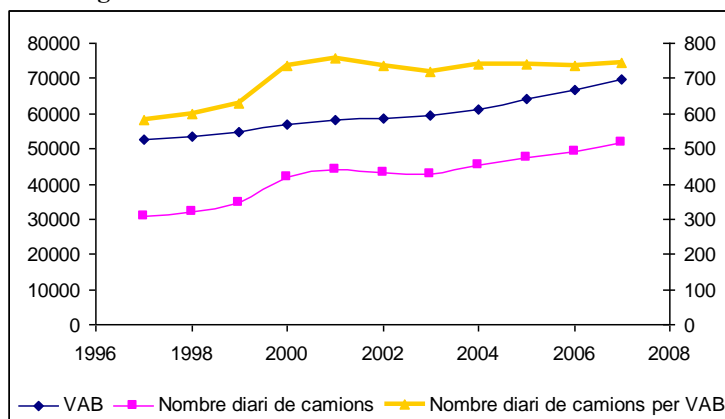
- **Tones mètriques transportades per carretera per VAB generat a Catalunya**
De l'evolució de la variable cal destacar un **fortíssim creixement entre 1998 i 2002, aproximadament un 11% anual. Posteriorment, i després d'uns anys de cert estancament, el nombre de tones de mercaderies transportades per carretera dividit pel VAB va seguir augmentant des de l'any 2004 i l'any 2007 va arribar a la xifra més elevada observada els darrers nou anys.** Aquest fet permet apreciar la creixent intensitat de les necessitats de transport per carretera de l'economia catalana (amb una subsegüent major congestió), que augmenta de manera constant des de 1997. Alhora, cal remarcar que les limitacions ferroviàries existents explicarien també en part les necessitats més grans de recórrer al transport per carretera.
- **Mitjana de camions diaris que circulen per carretera per VAB generat a l'AMB**
Per a l'AMB es pot arribar a una conclusió semblant a la que s'arriba per al total de Catalunya. En aquest cas s'ha pres com a indicador la mitjana de vehicles pesants que transiten diàriament per les autopistes de peatge de l'entorn pròxim a l'AMB² dividida pel VAB generat a l'AMB (expressat en milers de milions d'euros). Analitzant l'evolució des de l'any 1996, es pot observar com es produeix un **fort creixement de l'indicador entre els anys 1999 i 2001 (20%)**, fruit de l'acceleració en el creixement del nombre de camions que transitaven per carretera a l'AMB. **A partir de llavors, es pot apreciar un cert estancament en l'indicador a causa del semblant creixement enregistrat tant per la mitjana de camions que transiten per carretera com pel VAB generat a l'AMB.**

Tones mètriques transportades per carretera per VAB generat a Catalunya

Nota: VAB expressat en milions d'euros.

Mitjana de camions diaris que circulen per carretera per VAB generat a l'AMB

Nota: VAB expressat en milions d'euros.

¹Les dades provenen del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya i d'ACESA. Les dades corresponents al VAB català provenen de la CRE (INE) i les del VAB de l'AMB són estimacions del grup AQR-IREA.

²S'han emprat les dades referides a la intensitat mitjana diària de vehicles pesants a les autopistes de Montmeló - El Papiol, Barcelona-Tarragona i Barcelona - La Jonquera.

Indicador D.2. Índex de conscienciació de recollida selectiva d'escombreries

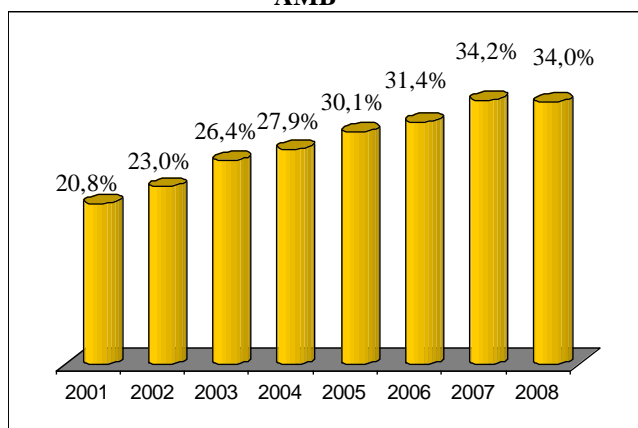
Tones mètriques d'escombreries recollides selectivament

Tones mètriques totals d'escombreries

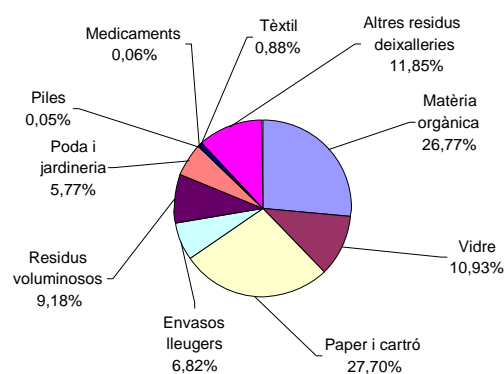
Aquest índex,¹ directament relacionat amb la qualitat de vida i amb el medi ambient, recull la idea que les deixalles que genera la mateixa AMB tenen un control adequat. En aquest sentit, busca mesurar el grau de conscienciació de la nostra societat vers la recollida selectiva d'escombreries.

- Existeix una **evolució clarament positiva** d'aquest indicador, que ha passat de menys del 6% l'any 1999 al 34% l'any 2008, tot i que en aquest darrer any hi ha hagut un petit retrocés. No obstant això, l'any 2008 encara hi ha un 66% de la brossa que no s'ha recollit de manera selectiva.
- **El 27,7% del total de residus reciclats corresponen a paper i cartró, el 26,8% a matèria orgànica, l'11,8% a altres residus de deixalleria, el 10,9% a vidre i el 9,2% a residus voluminosos.** El 13,6% restant correspon a envasos lleugers, poda i jardineria, tèxtil, medicaments i piles.
- **Entre els anys 2000 i 2008 la generació de brossa per habitant i dia s'ha incrementat un 6%; ha passat d'un valor d'1,34 kg/hab./dia l'any 2000 a 1,42 l'any 2008** (xifra inferior a l'observada a Catalunya). Així, mentre que la població ha crescut un 9,1% a l'AMB, la brossa generada ho ha fet en un 15,6%.

Percentatge de brossa recollida selectivament. AMB

Distribució del total de residus reciclats segons tipologia. AMB. 2008

Nota: Dada per a Catalunya, 34,4% el 2008.

Generació de residus (kg/hab./dia). AMB

	2000	2006	2008	2000-2008
Generació de residus (tones)	1.429.794,24	1.609.244,73	1.653.127,79	15,6%
Població	2.921.563,00	3.161.081,00	3.186.461,00	9,1%
Generació de residus (kg/hab./dia)	1,34	1,39	1,42	6,0%

Nota: Dada per a Catalunya, 1,59 el 2008. Dada per a la UE27, 1,43 el 2008 (Eurostat).

¹Les dades provenen del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya. La població ha estat extreta del padró continu (Idescat).

Indicador D.3. Índex de qualitat de l'aire

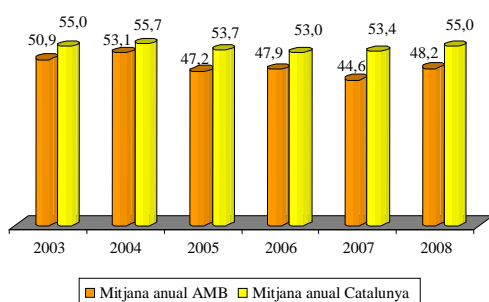

Índex català de qualitat de l'aire (ICQA)¹

La mesura de la qualitat de l'aire es fa a partir de la legislació vigent, la qual canvia en el temps. L'actual legislació té uns valors límits vàlids a partir de 31 de desembre de 2003 i permet una comparabilitat en el temps des de 2001. L'índex calculat serà millor quan més proper a 100 estigui, i la qualitat de l'aire és excel·lent a partir d'un valor de l'índex de 75 i bona a partir de 50.

- **L'evolució de la mitjana de l'ICQA mostra els darrers tres anys un augment suau en la qualitat de l'aire** per a la mitjana del conjunt de les estacions de Catalunya. Però, pel que fa a la mitjana de les estacions de l'AMB, l'any 2007 es va produir una baixada, mentre que l'any 2008 hi ha hagut un augment. De tota manera, cal matisar que és difícil interpretar l'evolució de l'ICQA al llarg del temps atès que la legislació cada vegada és més estricta i de mica en mica s'hi afegeixen noves estacions de mesura.
- Quant al valor de l'ICQA, s'observa que **en tots els anys el valor de la mitjana de l'AMB és inferior al del conjunt de totes les estacions de Catalunya.**
- L'any 2008, el 6% dels dies es va gaudir a l'AMB (en termes mitjans) d'una qualitat de l'aire excel·lent (valors de l'ICQA majors de 75), mentre que en el 59,9% dels dies la qualitat de l'aire va ser bona o excel·lent (valors de l'ICQA majors de 50).

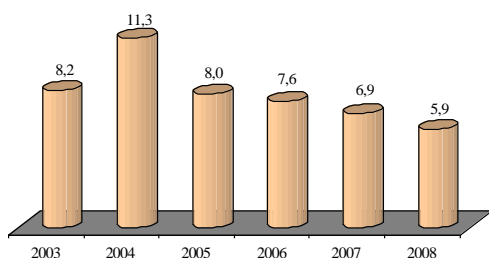
Mitjana ICQA

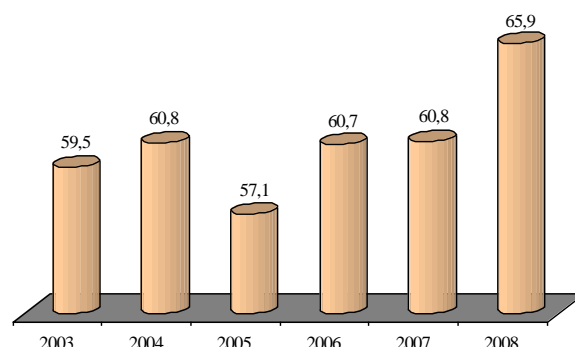
Interpretació ICQA

Valor entre 75 i 100	Qualitat excel·lent
Valor entre 50 i 75	Qualitat bona
Valor entre 25 i 50	Qualitat acceptable
Valor entre 0 i 25	Qualitat baixa
Valor entre 0 i -50	Qualitat deficient
Valor inferior a -50	Qualitat molt deficient

Percentatge de dies amb qualitat de l'aire excel·lent. AMB

Percentatge de dies amb qualitat de l'aire bona o excel·lent. AMB

¹Les dades provenen del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

Indicador D.4. Qualitat del servei de subministrament elèctric

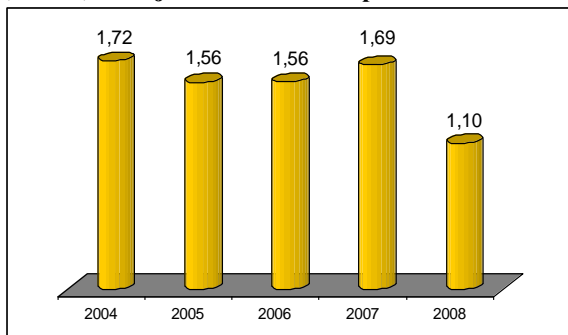

Interrupcions (en nombre i en hores) en el subministrament de la xarxa elèctrica¹

La qualitat de continuïtat en el subministrament elèctric es pot mesurar a partir de dos indicadors claus: el NIEPI (nombre d'hores d'interrupcions en el subministrament elèctric) i el TIEPI (temps d'interrupció en el subministrament elèctric). En tots dos casos, es pot conèixer l'origen d'aquestes interrupcions (imprevistos atribuïbles a l'empresa FECSA-Endesa com en els atribuïbles a tercers, ha estat especialment significativa l'any 2008. Així, el nombre d'interrupcions ha passat d'1,72 l'any 2004 a 1,10 l'any 2008, mentre que aquestes xifres han estat d'1,41 i 0,76 respectivament quan el que s'analitza és el nombre d'hores d'interrupcions.

- **A l'AMB, les interrupcions en el subministrament de la xarxa elèctrica (tant en termes de nombre d'interrupcions com d'hores d'interrupcions) han disminuït de manera continuada al llarg del període 2004-2008**, amb l'única excepció del 2007 (any en què es va produir l'incident del tall de llum de juliol de 2007 a la ciutat de Barcelona). **Aquesta disminució**, que s'ha donat tant en els imprevistos atribuïbles a l'empresa FECSA-Endesa com en els atribuïbles a tercers, **ha estat especialment significativa l'any 2008**. Així, el nombre d'interrupcions ha passat d'1,72 l'any 2004 a 1,10 l'any 2008, mentre que aquestes xifres han estat d'1,41 i 0,76 respectivament quan el que s'analitza és el nombre d'hores d'interrupcions.
- Quan es comparen els valors del NIEPI i TIEPI en l'àmbit provincial, es pot observar com, segons dades del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, **Barcelona és l'any 2008 la quarta província amb menor nombre d'interrupcions en el subministrament elèctric**. Així, la província de Barcelona va enregistrar l'any 2008 un valor del NIEPI d'1,20 (superior a la mitjana de l'AMB), xifra inferior a l'enregistrada, per exemple, a Madrid (1,26), Navarra (1,35) o Huelva (4,55). Una conclusió similar s'obté en termes d'hores d'interrupcions en el subministrament.

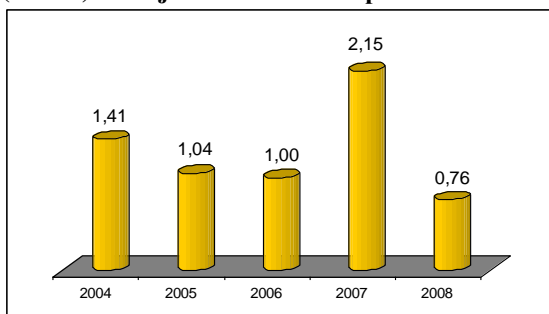
Nombre d'interrupcions de la xarxa elèctrica (NIEPI).* Mitjana anual municipis de l'AMB

Nombre d'interrupcions segons el seu origen (NIEPI).* Barcelona capital

Any	Imprevistos			Programat	Total
	Propis	Tercers	Força major		
2004	1,28	0,37	0,02	0,06	1,72
2005	1,17	0,31	0,07	0,01	1,56
2006	1,07	0,33	0,16	0,01	1,56
2007	1,24	0,45	0,00	0,01	1,69*
2008	0,89	0,17	0,03	0,01	1,10

Temps d'interrupció de la xarxa elèctrica en hores (TIEPI).* Mitjana anual municipis de l'AMB

Temps d'interrupció en hores segons el seu origen (TIEPI).* Barcelona capital

Any	Imprevistos			Programat	Total
	Propis	Tercers	Força major		
2004	0,94	0,31	0,01	0,15	1,41
2005	0,74	0,19	0,08	0,04	1,04
2006	0,62	0,22	0,15	0,02	1,00
2007	0,71	1,40	0,00	0,03	2,15*
2008	0,53	0,15	0,05	0,03	0,76

(*)Aquest valor capta l'incident del tall de llum de juliol de 2007. FECSA-Endesa atribueix la responsabilitat d'aquest imprevist a Red Elèctrica Española.

Nota: Les dades han estat obtingudes a partir d'una mitjana ponderada dels resultats per als municipis de l'AMB. La variable de ponderació ha estat la potència instal·lada. NIEPI: nombre d'interrupcions equivalent de la potència instal·lada en mitja tensió (tensió major a 1 kV i tensió no superior a 36 kV). TIEPI: temps d'interrupcions equivalent de la potència instal·lada en mitja tensió (tensió major a 1 kV i tensió no superior a 36 kV).

¹Les dades han estat subministrades per FECSA-Endesa.

Indicador D.5. Consum d'aigua per habitant

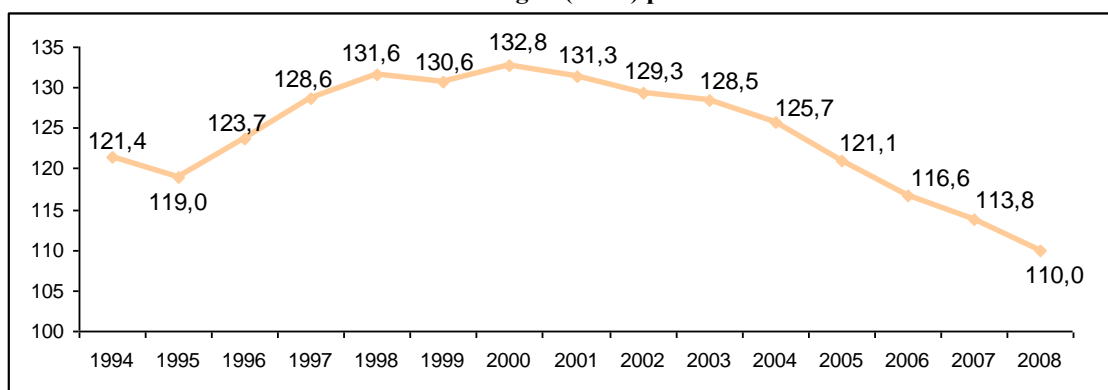
Consum total diari d'aigua per a usos domèstics

Població total

Aquest índex¹ mesura el consum d'aigua per habitant i dia que es fa als municipis de l'AMB per a ús domèstic. Atès que l'aigua és un recurs escàs, es busca disminuir i racionalitzar el seu ús per part de la població.

- **El consum d'aigua per habitant a l'AMB ha disminuït de manera continuada des de l'any 2001**, i l'any 2008 arriba a un valor de 110 litres per habitant i dia. La notable sequera dels darrers anys, juntament amb una major racionalització del consum, explicarien aquesta evolució (especialment, la reducció del 3,4% observada el darrer any).
- Segons l'informe *The Urban Ecosystem Europe Report*, la ciutat de Barcelona era, el 2007, la segona ciutat europea amb un menor consum d'aigua per habitant (amb un valor de 118 litres per persona i dia).
- **Des del 2003 s'observa un augment generalitzat del consum d'aigua del nivell freàtic** a l'AMB destinada, bàsicament, a reg de parcs i jardins i neteja de carrers. De la mateixa manera, s'ha enregistrat els darrers anys un **increment molt notable de la reutilització d'aigua² dins l'AMB**. En aquest sentit, cal dir que la sequera dels darrers anys ha afavorit les actuacions públiques que permeten l'estalvi de consum d'aigua potable.
- **Des del 2002 s'observa una millora progressiva en l'evolució del rendiment de l'aigua a l'AMB**, entès aquest com la relació existent entre el cabal de sortida i d'entrada d'aigua al sistema. Aquesta evolució favorable s'explica principalment per la millora de la xarxa de distribució, tant per la sectorització com per la detecció de fuites per prevenir pèrdues en la xarxa.

Evolució del consum d'aigua (litres) per habitant i dia a l'AMB

Consum d'aigua (m³) del freàtic per a usos no potables. AMB

2003	2004	2005	2006	2007	2008
681,5	1.022,6	1.241,3	1.180,4	1.387,7	2.599,4

Aigua reutilitzada (m³). AMB

2004	2005	2006	2007	2008
5.255.000	6.203.798	10.247.000	19.942.262	33.154.332

Evolució del rendiment de l'aigua a l'AMB

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
77,88%	75,83%	75,99%	77,53%	77,87%	80,60%	80,65%	79,09%	82,29%

¹Les dades provenen de l'Entitat del Medi Ambient de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

²La reutilització consisteix a donar nous usos a l'aigua una vegada s'ha tractat a les depuradores. És una alternativa de gran interès, ja que permet augmentar la disponibilitat d'aigua en un territori com l'AMB, en el qual els recursos hídrics són limitats, gràcies a l'alliberament d'aigua per a usos que requereixen una major qualitat.

Indicador E.1. Dotació de serveis personals de dependència

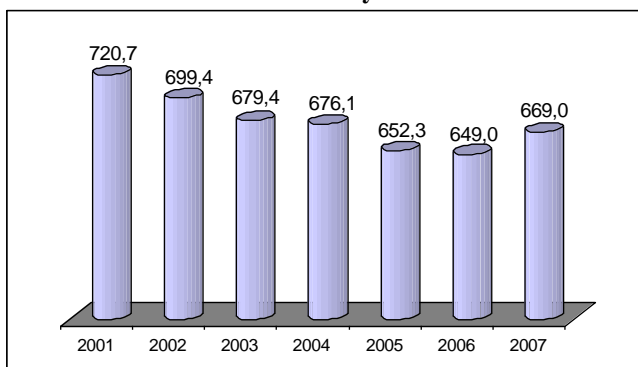
Nombre places en llars i escoles infantils
Població menor de 6 anys

Nombre places en residències per a la gent gran i centres de dia
Població major de 69 anys

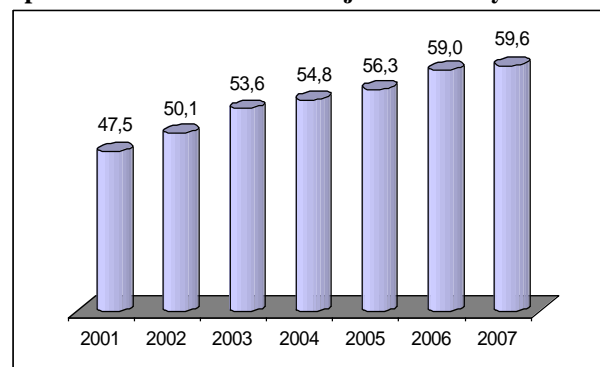
L'indicador¹ pretén captar en quina mesura l'AMB dona resposta a les necessitats d'atenció de la població amb edat de dependència, entesa com els menors de sis anys i els majors de seixanta-nou.

- El nombre total de **places en llars i escoles infantils a l'AMB** es va incrementar entre els anys 2001 i 2007 un 14,6%, però la població entre 0 i 6 anys va créixer un 23,4%, fet que va comportar una **disminució del grau de cobertura**. Així, l'any 2001 per cada 1.000 nens entre 0 i 5 anys hi havia 721 places, xifra que passa a 669 l'any 2007. Malgrat això, l'any 2007 s'observa un lleuger increment respecte de l'any anterior, cosa que es podria explicar per una certa desacceleració en el creixement de la població menor de 6 anys.
- El nombre total de **places en residències i centres de dia per a gent gran a l'AMB** es va incrementar entre els anys 2001 i 2007 un 41,2%, mentre que la població major de 69 anys va créixer un 40%, fet que ha va portar a un **augment del grau de cobertura**. Així, l'any 2001 per cada 1.000 persones majors de 69 anys hi havia 48 places, xifra que passa a 60 l'any 2007.
- **El decreixement entre els anys 2001 i 2007 en el grau de cobertura es produeix, per tant, en les places en llars d'infants i escoles infantils, però no en les places en residències per a la gent gran.**
- **Al llarg dels anys estudiats, el pes de les places en residències i centres de dia per a la gent gran de titularitat privada ha anat augmentant, fins a representar el 66% del total. El contrari ha succeït en el cas del pes de les places en llars i escoles infantils, que l'any 2007 tenien el mateix pes les places de titularitat pública que les de titularitat privada.**

Places a llars i escoles infantils per cada 1.000 habitants menors de 6 anys. AMB

Places en residències per a gent gran i centres de dia per cada 1.000 habitants majors de 69 anys. AMB

Nombre de places en centres d'educació infantil, centres de dia i residències per a gent gran segons la seva titularitat

	2001	2006	2007	Variació 2001-2007
Places totals en centres d'educació infantil	107.174	118.080	122.790	14,6%
En centres d'educació infantil privats	57.655	60.584	61.614	6,9%
En centres d'educació infantil públics	49.519	57.496	61.176	23,5%
Població menor de 6 anys	148.706	181.947	183.552	23,4%
Places totals en residències i centres de dia	17.580	24.140	24.816	41,2%
En residències i centres de dia privats	11.181	15.967	16.441	47,0%
En residències i centres de dia públics i socials	6.399	8.173	8.375	30,9%
Població major de 69 anys	297.412	409.415	416.379	40,0%

¹Les dades de les places en centres infantils han estat obtingudes a partir del Registre de centres docents del Departament d'Educació, i les de les places en residències per a gent gran i centres de dia de l'Idescat.

Indicador E.2. Grau de cobertura de persones amb discapacitats

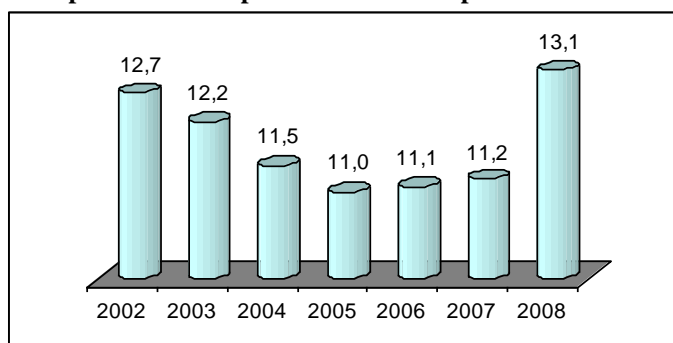

Nombre de places en centres d'atenció especial, llars i centres per a persones amb discapacitats
Nombre de persones amb discapacitats

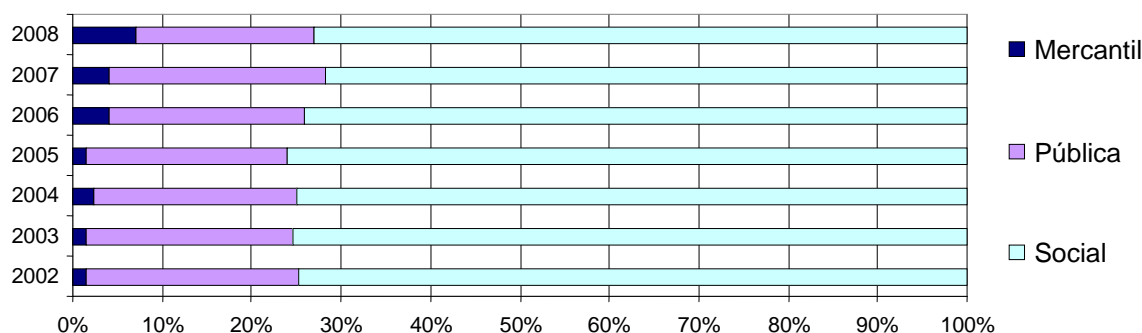
L'indicador¹ pretén captar en quina mesura l'AMB dóna resposta a les necessitats d'atenció de la població amb discapacitats.

- El nombre total de **places en centres d'atenció especial, llars i centres per a persones amb discapacitats a l'AMB** es va incrementar entre els anys 2002 i 2007 un 18,6%, però la població amb discapacitats va créixer un 34,5%, fet que va portar a una **disminució progressiva del grau de cobertura**. Així, l'any 2002, per cada 1.000 persones amb discapacitats hi havia 12,7 places, xifra que va passar a 11,2 l'any 2007. L'any 2008, però, hi ha hagut un fort augment del nombre de places (23% respecte del 2007), que ha fet que el grau de cobertura hagi augmentat fins arribar a assolir un nivell més gran el de l'any 2002.
- El nombre de places en centres d'atenció especial, llars i centres per a persones amb discapacitats de titularitat social suposa el 73% del total de places, respecte del 20% de titularitat pública i del 7% de titularitat privada. Alhora, s'observa un increment de la importància relativa de places de titularitat mercantil respecte de la disminució de la importància de les de titularitat pública.

Nombre de places en centres d'atenció especial, llars i centres per a persones amb discapacitats per cada 1.000 persones amb discapacitats. AMB

Distribució de places en centres d'atenció especial, llars i centres per a persones amb discapacitats segons titularitat. AMB

Places en centres d'atenció especial, llars i centres per a persones amb discapacitats i nombre de persones amb discapacitats. AMB

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Places totals en centres d'atenció especial, llars i centres per a persones amb discapacitats	1.899	1.958	1.994	2.041	2.181	2.253	2.771
Nombre total de persones amb discapacitats	149.046	160.150	173.975	185.331	197.414	200.413	210.940

¹Informació publicada per l'Idescat.

Indicador E.3. Habitatges de protecció oficial

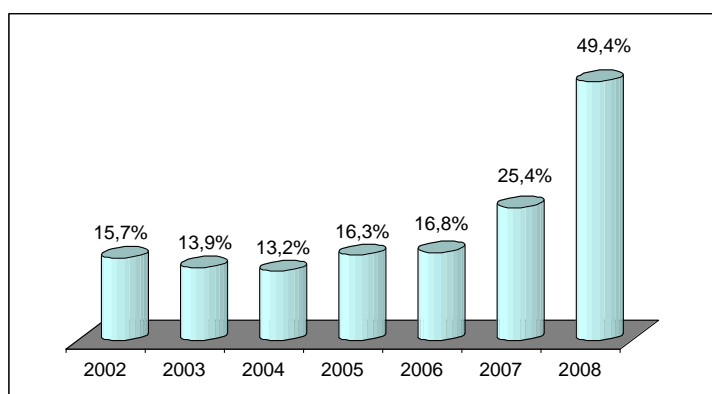

Percentatge d'habitatges iniciats de protecció oficial respecte del total d'habitatges iniciats

Dins l'àmbit d'actuació de la política d'habitatges, l'indicador mesura l'evolució del pes dels habitatges iniciats de protecció oficial respecte del total d'habitatges iniciats a l'AMB.¹

- **El percentatge d'habitatges iniciats de protecció oficial a l'AMB respecte del total d'habitatges iniciats s'ha incrementat a l'AMB des del 2003 fins a l'any 2008 i ha assolit un valor del 49,4%.** La importància relativa dels habitatges de protecció oficial s'ha disparat els dos darrers anys, i ha passat del 16,8%, l'any 2006, al 25,4%, el 2007, i al 49,4%, el 2008.
- La tendència observada entre els anys 2002 i 2006, que va fer que el nombre total d'habitatges iniciats de protecció oficial a l'AMB cresqués un 32%, respecte del creixement del 23% del nombre total d'habitatges iniciats, s'ha vist trencada els darrers dos anys. L'any 2007, el nombre d'habitatges iniciats de protecció oficial va créixer un 10,4%, però el nombre total d'habitatges iniciats va disminuir un 27%. **L'any 2008, la reducció ja ha afectat tant els habitatges de protecció oficial (disminució de l'1,7%) com els totals (disminució del 49,4%).**
- **El pes dels habitatges iniciats de protecció oficial sobre el total d'habitatges iniciats és superior a l'AMB (49,4%) que a la província de Barcelona (48,5%) i a Catalunya (36,6%) l'any 2008.** Aquesta situació també s'ha donat al llarg del període analitzat.

Percentatge d'habitatges iniciats de protecció oficial respecte del total d'habitatges iniciats. AMB

Percentatge d'habitatges iniciats de protecció oficial respecte del total d'iniciats. Comparativa

	2002	2008
AMB	15,7%	49,4%
BCN-Província	11,2%	48,5%
Catalunya	8,5%	36,6%

Habitatges iniciats de protecció oficial i habitatges iniciats totals. AMB

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Habitatges iniciats de protecció oficial	2.372	2.019	2.056	2.690	3.132	3.457	3.397
Total d'habitatges iniciats	15.106	14.509	15.569	16.527	18.620	13.599	6.877

Creixement del nombre d'habitatges iniciats de protecció oficial i d'habitatges iniciats totals. AMB

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Habitatges iniciats de protecció oficial	52,3%	-14,9%	1,8%	30,8%	16,4%	10,4%	-1,7%
Total d'habitatges iniciats	5,7%	-4,0%	7,3%	6,2%	12,7%	-27,0%	-49,4%

¹Informació provinent del Departament de Medi Ambient i Habitatge.

Indicador E.4. Qualitat de l'ocupació

Aquesta fitxa mostra l'evolució de tres indicadors que tenen a veure amb el concepte de qualitat de l'ocupació: *Índex de sinistralitat* (mesurat com nombre d'accidents laborals que ocasionen baixa per cada 100.000 afiliats a la Seguretat Social), *Temporalitat de l'ocupació* (nombre de contractes temporals sobre el total) i *Dificultat d'accés al mercat laboral* (aturats sense ocupació anterior respecte del total d'aturats).¹

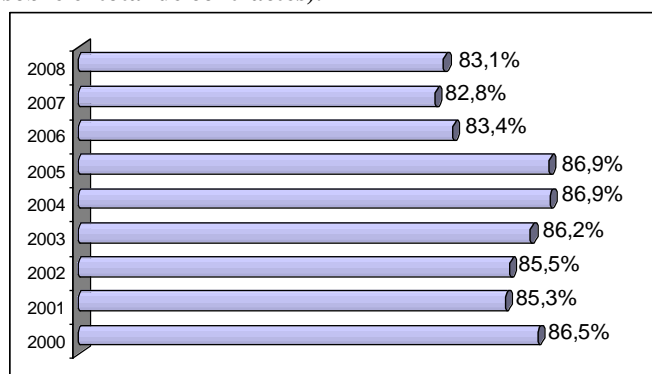
- **L'índex de sinistralitat ha mostrat una tendència clarament decreixent entre els anys 2000 i 2008 a la província de Barcelona** (amb l'excepció del lleuger increment de l'any 2006). Així, s'ha passat de 8.118 accidents amb baixa laboral per cada 100.000 afiliats a la Seguretat Social de l'any 2000 als 5.246 de l'any 2008 (**disminució propera al 36%**). **Aquesta reducció s'ha produït per als tres tipus de gravetat de l'accident** (greus, lleus i mortals).
- Pel que fa a la temporalitat, cal dir que des del 2001 i fins al 2005 el pes de la contractació temporal va anar augmentant de manera continuada, fins a representar gairebé el 87% del total de contractes fets a l'AMB. Ara bé, amb la reforma laboral del 2006 la temporalitat en la contractació es va veure reduïda, i va passar a suposar el 83,4% del total de contractes. Aquesta xifra es va reduir fins al 82,8% el 2007 i l'any 2008 es va tornar a incrementar fins al 83,1%.
- El pes que representen els aturats sense ocupació anterior respecte del total d'aturats ha anat disminuint els darrers anys a l'AMB. Així, mentre que el 2004 aquest col·lectiu representava el 9,4% dels aturats registrats totals, aquesta xifra era del 4,6% el 2008. Alhora, cal dir que al llarg dels anys d'expansió econòmica (2005 a 2007) el nombre d'aturats sense ocupació anterior va disminuir en major mesura del que ho va fer el nombre total d'aturats, fet que evidenciava una facilitat més gran d'accés al mercat laboral. Aquesta bona evolució va canviar, però, el 2008 a causa de la crisi econòmica. Malgrat això, mentre que el nombre total d'aturats registrats va augmentar un 11%, aquest increment ha estat del 5,4% en el cas dels aturats sense ocupació anterior (cal dir que aquest menor creixement pot amagar un menor incentiu d'aquest col·lectiu a entrar al mercat laboral i cercar feina).

Índex de sinistralitat. Província de Barcelona

Any	Greus	Lleus	Mortals	Total
2000	64,1	8.048,4	6,3	8.118,8
2001	68,2	7.951,7	6,0	8.025,8
2002	66,1	7.527,0	6,2	7.599,4
2003	60,7	6.831,9	5,6	6.898,2
2004	60,4	6.155,3	5,1	6.220,9
2005	50,8	5.660,4	3,1	5.714,2
2006	41,5	5.811,2	5,1	5.857,7
2007	41,7	5.599,3	3,1	5.644,1
2008	40,2	5.203,0	3,3	5.246,5

Nota: El 2005, l'índex de sinistralitat de la UE15 va ser de 3.545.

Temporalitat de l'ocupació (pes dels contractes temporals sobre el total de contractes). AMB

Nota: El 2008 aquest percentatge va ser del 88,5% a Espanya.

Dificultat d'accés al mercat laboral (pes dels aturats sense ocupació anterior respecte del total d'aturats). AMB

Any	Aturats sense ocupació anterior	Total d'aturats	Pes dels aturats sense ocupació anterior
2004	8.640	94.814	9,1%
2005	7.147	126.921	5,6%
2006	6.887	120.188	5,7%
2007	5.444	112.232	4,9%
2008	5.739	124.602	4,6%

¹Les dades han estat extretes del Departament de Treball i de l'Idescat.

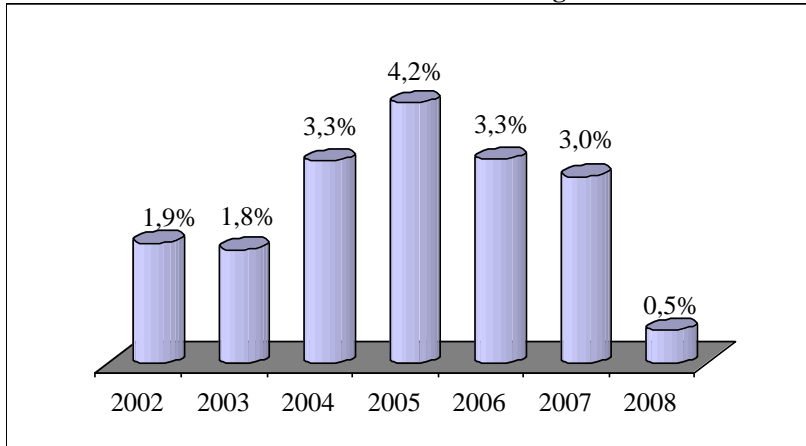
Marc econòmic:

Indicador F.1. Taxa de creixement del valor afegit brut (VAB)

Aquest indicador té com a objectiu contextualitzar l'evolució dels indicadors de seguiment abans analitzats amb l'evolució de l'activitat econòmica desenvolupada a la regió metropolitana de Barcelona (RMB). Concretament, s'ha calculat la taxa de creixement anual del VAB no agrari per al període 2002-2008.¹

Taxa de creixement anual del VAB no agrari. RMB

Com es pot observar, malgrat que el creixement anual del VAB a la RMB es va anar alentint els anys 2002 i 2003, l'any 2004 es va produir un canvi de tendència notable i es va passar d'un creixement de menys del 2% els anys 2002 i 2003 a un creixement del 3,3% i del 4,2% els anys 2004 i 2005. A partir d'aquest any hi ha hagut un nou alentiment en el creixement, s'ha passat al 3,3% l'any 2006, al 3,0% l'any 2007 i, finalment, al 0,5% l'any 2008.

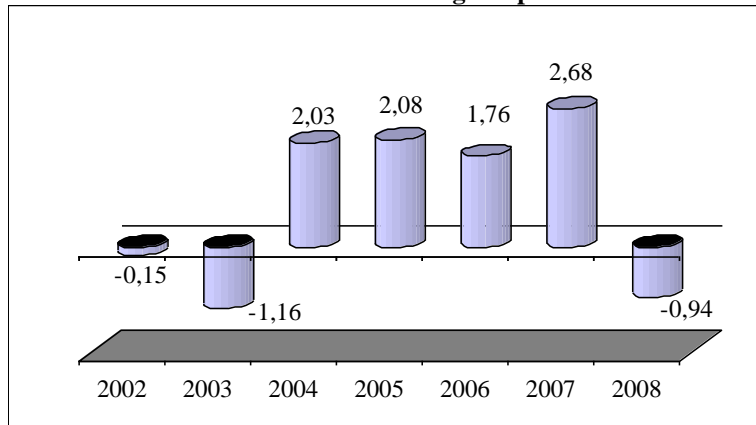
Marc econòmic:

Indicador F.2. Taxa de creixement del valor afegit brut (VAB) per habitant

Aquest indicador indica l'evolució de la capacitat de generació de renda per habitant de la RMB i es defineix en termes de la taxa de creixement anual del VAB no agrari per habitant de la RMB per al període 2002-2008.²

Taxa de creixement anual del VAB no agrari per habitant. RMB

El creixement del VAB per habitant a la RMB va tenir una evolució negativa els anys 2002 i 2003. Respecte del creixement positiu observat en el VAB en termes absoluts, aquest decreixement en termes relatius podria reflectir una acceleració en el creixement de la població resident a la RMB aquests anys. Tanmateix, a partir de l'any 2004 s'observa un canvi de tendència i es passa a registrar un creixement positiu del VAB per habitant, que l'any 2007 arriba al 2,68%. Tanmateix, l'any 2008 s'ha produït un descens del 0,94%.

¹Dades calculades pel grup de recerca AQR-IREA.

²Dades del VAB calculades pel grup de recerca AQR-IREA i dades de població extretes del padró continu (Idescat).

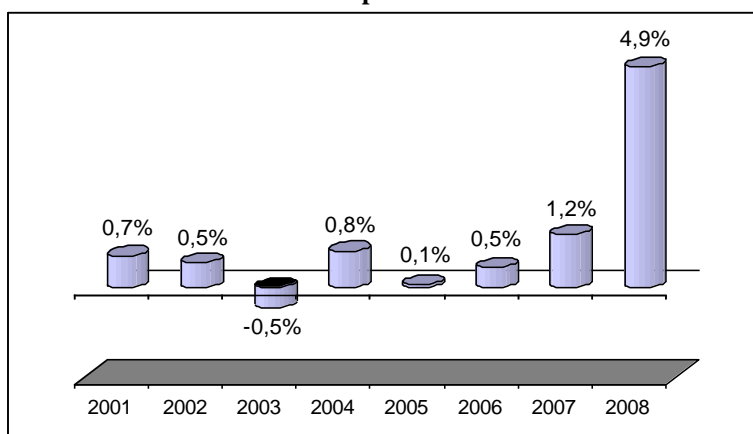
Marc econòmic:

Indicador F.3. Taxa de creixement de la productivitat laboral

Aquest indicador indica l'evolució de la productivitat laboral (mesurada pel quocient entre el VAB i el nombre total d'afiliats) de la RMB i es defineix en termes de la taxa de creixement anual del VAB no agrari per ocupat de la RMB per al període 2001-2007.¹

Taxa de creixement anual de la productivitat laboral. RMB

Després d'un període d'alentiment en el creixement de la productivitat laboral a la RMB entre els anys 2001 i 2003, des del 2004 s'observa un creixement continuat d'aquesta variable (amb l'excepció de l'estancament enregistrat el 2005). De fet, **l'any 2008 es produeix el creixement més elevat de la productivitat dels darrers vuit anys, i arriba a un 4,9%**. Cal dir però que el creixement tan notable de l'any 2008 **no s'ha degut a una acceleració en el creixement del VAB, sinó a una disminució en el nombre total d'afiliats**. Així, el darrer any, el VAB ha crescut únicament un 0,5% (respecte de l'augment del 3% de l'any anterior), mentre que els afiliats han disminuït un 4,2%.

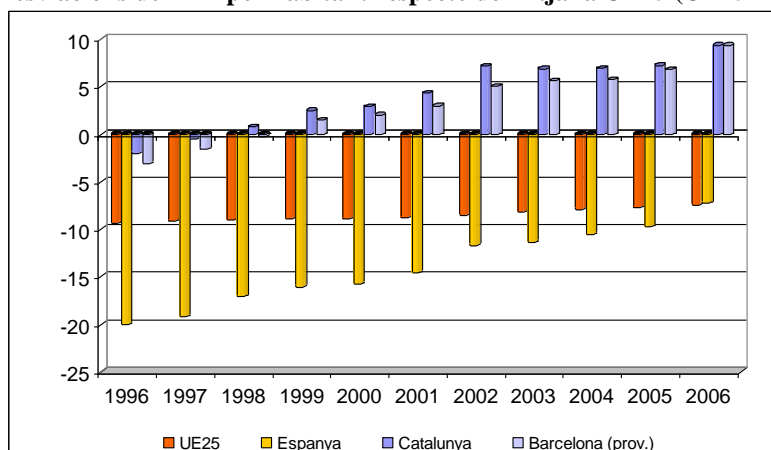
Marc econòmic:

Indicador F.4. Desviacions del PIB per habitant respecte de la mitjana UE15

Aquest indicador pretén mostrar si el producte interior brut (PIB) per habitant de la província de Barcelona ha convergit al valor de mitjana de la Unió Europea dels quinze. Prenent el valor del PIB per habitant de la UE15 de cada any com a base 100, l'indicador mesura la diferència absoluta entre el valor del PIB per habitant de Barcelona província i el valor 100 de la mitjana de la Unió Europea.²

Desviacions del PIB per habitant respecte de mitjana UE15 (UE15=100)

Es pot observar que, si bé **Barcelona província mostrava un valor inferior a la mitjana europea fins a l'any 1998, aquesta tendència es trenca a partir del 1999, i el PIB per habitant de Barcelona l'any 2006 arriba a superar la mitjana europea (109,3)**. Aquest resultat mostra com Barcelona, fins al 2006, va experimentar un procés clar de convergència cap a la UE15 en termes de PIB per habitant.

¹Dades del VAB calculades pel grup de recerca AQR-IREA i dades d'afiliats extretes del Departament de Treball.

²Les dades provenen de l'Eurostat.

Marc econòmic:

Indicador F.5. Taxa d'atur respecte de la UE15

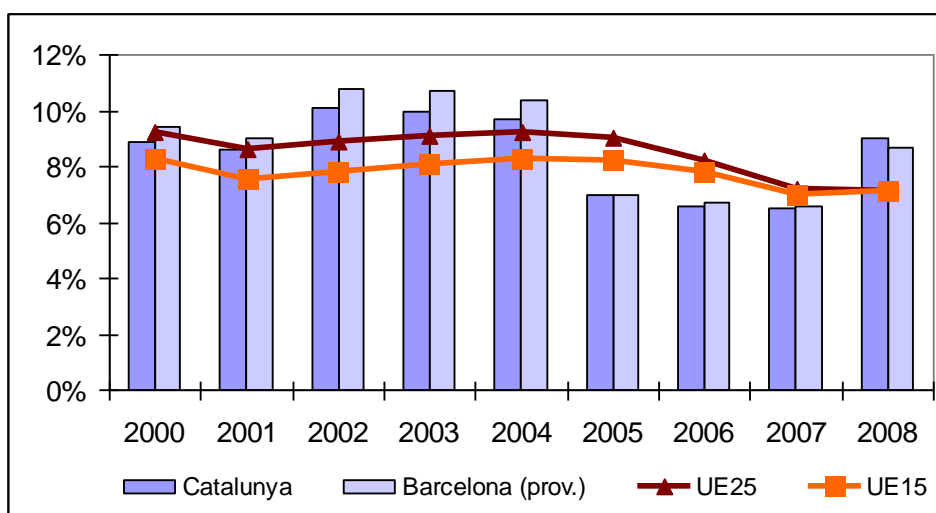

Aquest indicador pretén mostrar si la taxa d'atur de la província de Barcelona ha convergit al valor de mitjana de la UE15.¹

La taxa d'atur a la província de Barcelona mostra una tendència decreixent des del 2002, i arriba a un mínim del 6,6% l'any 2007. La crisi econòmica del 2008 ha portat a un increment molt notable de la taxa d'atur, que ha augmentat a la província de Barcelona fins a un 8,7% el 2008 i fins al 16% el tercer trimestre del 2009. Aquest increment en la taxa d'atur ha estat més acusat en el cas dels homes que de les dones.

Ahora, s'observa com, si bé entre els anys 2005 i 2007 Barcelona va enregistrar una taxa d'atur inferior a la de la UE15, aquest resultat s'ha tornat a invertir l'any 2008. Així, la taxa d'atur a la UE15 l'any 2008 ha estat del 7,1%, respecte del 8,7% de Barcelona. Aquest augment de la taxa d'atur el darrer any, i la pitjor situació de Barcelona en comparació a la UE15, s'ha observat també en el cas de la taxa d'atur juvenil, la qual ha arribat fins al 20,3%.

Taxa d'atur

Taxa d'atur per gènere. Província de Barcelona

	2000	2007	2008	2009 (3r trim.)
Homes	6,5%	5,6%	8,7%	16,7%
Dones	13,2%	7,8%	8,7%	15,3%
Total	9,4%	6,6%	8,7%	16,1%

Taxa d'atur per gènere. UE15

	2000	2007	2008
Homes	7,2%	6,4%	6,7%
Dones	9,9%	7,8%	7,7%
Total	8,3%	7,0%	7,1%

Taxa d'atur dels joves (15 a 24 anys)

	2000	2007	2008
UE25	18,2%	15,4%	15,5%
UE15	16,2%	14,9%	15,5%
Catalunya	18,4%	13,5%	20,4%
Barcelona (prov.)	20,2%	14,0%	20,3%

¹Les dades provenen de l'Eurostat i de l'Idescat.

Annex: Comparativa de Barcelona ciutat amb altres ciutats europees

Resultats de l'Enquesta European Cities Monitor (2009)

L'objectiu de la informació que s'indica a continuació és conèixer l'opinió d'una mostra de directius de 507 empreses europees sobre diferents aspectes de les ciutats que poden influir en la seva decisió de localització. A les taules següents es mostra la posició que ocupa Barcelona en un rànquing total de trenta-tres ciutats europees. La font emprada és l'enquesta que elabora Cushman & Wakefield des de 1990 anomenada "European Cities Monitor", i a la taula següent s'indiquen els resultats obtinguts per al darrer any disponible, l'any 2009 (tot i que es mostren també, per al cas de Barcelona, els resultats per a l'any 2007).

	Any 2007	Any 2009	Any 2009							
	Barcelona	Barcelona	Amsterdam	Dublín	Londres	Madrid	Manchester	Milan	Munic	París
<i>Quina ciutat creu que ha fet més esforços per millorar?</i>	1a	1a	6a	6a	14a	12a	3a	6a	6a	11a
<i>Quina ciutat creu que és millor en termes de qualitat de vida per als seus treballadors?</i>	1a	1a	12a	17a	11a	5a	22a	20a	3a	7a
<i>Disposa d'un coneixement notable sobre la ciutat?(% de respostes afirmatives)</i>	68% (3a)	65% (3a)	46% (10a)	34% (18a)	82% (1a)	54% (7a)	34% (19a)	56% (6a)	52% (8a)	77% (2a)
<i>Quina ciutat creu que és millor per localitzar-se?</i>	4a	4a	8a	18a	1a	6a	16a	10a	7a	2a
<i>Quina ciutat creu que és millor en termes de disponibilitat d'espai per a oficines?</i>	8a	4a	14a	17a	2a	3a	7a	23a	15a	13a
<i>Quina ciutat creu que és millor en termes de preus de les oficines?</i>	7a	6a	18a	16a	23a	12a	17a	24a	19a	24a
<i>Quina ciutat creu que és millor en termes de facilitats de mobilitat dins la ciutat?</i>	5a	6a	8a	20a	1a	4a	13a	24a	7a	2a
<i>Quina ciutat creu que és millor en termes de taxes i incentius fiscals?</i>	5a	9a	7a	1a	4a	14a	27a	28a	16a	17a
<i>Quina ciutat creu que és millor en termes d'accés als mercats, proveïdors o clients?</i>	11a	10a	9a	32a	1a	8a	12a	4a	6a	2a
<i>Quina ciutat creu que és millor en termes de costos laborals?</i>	8a	10a	17a	9a	25a	10a	15a	16a	30a	20a

	Any 2007	Any 2009	Any 2009							
	Barcelona		Amsterdam	Dublín	Londres	Madrid	Manchester	Milan	Munic	París
<i>Quina ciutat creu que és millor en termes de disponibilitat de treballadors qualificats?</i>	10a	12a	5a	18a	1a	11a	15a	8a	4a	2a
<i>Quina ciutat creu que és millor en termes de comunicacions (transport) amb altres ciutats?</i>	8a	12a	4a	29a	1a	6a	9a	14a	7a	2a
<i>Quina ciutat creu que és millor en termes de coneixement d'idiomes?</i>	12a	13a	3a	21a	1a	12a	20a	18a	10a	9a
<i>Quina ciutat creu que és millor en termes de telecomunicacions?</i>	15a	14a	7a	21a	1a	8a	15a	10a	5a	2a
<i>Quina ciutat creu que és millor en termes de menors nivells de pol·lució?</i>	11a	14a	11a	10a	29a	28a	25a	32a	7a	25a